

## **TAGALOG LANG**

### **131) PAMILYA is Family**

The Tagalog words for 'family' are pamilya and mag-anak.

asawa (spouse, wife / husband) 配偶者  
mag-asawa (a married couple)  
kapatid (younger sibling) 兄弟姊妹  
magkapatid (siblings, brother and sister)  
magulang (parents )  
ama (father)  
ina (mother)  
tatay (dad)  
nanay (mom)  
anak (child)  
ate (older sister)  
kuya (older brother)  
panganay (eldest child)  
bunso (youngest child )  
apo (grandchild)  
lolo (grandfather)  
lola (grandmother)  
tiyo (uncle)  
tiya (aunt)  
pamangkin (niece / nephew)  
pinsan (cousin)  
kamag-anak (a relative)  
biyanan (parent-in-law)  
manugang (child-in-law, son-in-law /daughter-in-law)  
bala (child-in-law's parents)  
bayaw (brother-in-law)  
hipag (sister-in-law)  
inaanak (godchild) 名付け子  
ninong (godfather)  
ninang (godmother)  
kinakapatid (godparent's child )

### **132) Days of the Week in Tagalog**

Mga Araw ng Linggo / Days of the Week

The Tagalog word *linggo* means both "week" and "Sunday"  
— in the latter case, it is written capitalized.

Use *sa* to say 'on' a certain day.

Lunes (Monday) Martes (Tuesday) Miyerkules (Wednesday)

Huwebes (Thursday) Biyernes (Friday) Sabado (Saturday) Linggo (Sunday )

Sa Lunes (On Monday)

Sa Martes (On Tuesday)

Sa Linggo (On Sunday)

### **133) Tagalog Colors**

The Tagalog word for 'color' is *kulay*.

*itim* (black)

*luntian* (green) foliage 葉 like grass

*bughaw* (blue ) the color of the sky

*berde* (green )

*asul* (blue)

*dilaw* (yellow)

*pula* (red )

*biyoleta* / *byoleta* (violet/ purple )

*kayumanggi* (brown)

*puti* (white )

*orange* (*kulay-dalandan*) tangerine-colored 濃いオレンジ色

### **134) Vocabulary: Body Parts**

*katawan* (body)

*ulo* (head)

*noo* (forehead) 額、前頭部

*buhok* (hair)

*leeg* (neck)

*mata* (eye)

*kilay* (eyebrow) まゆ

*pilik-mata* (eyelash) まつげ

*tenga* (ear)

*ilong* (nose)

*labi* (lip)

*bibig* (mouth)

*likod* (back )

*siko* (elbow) ひじ

*balikat* (shoulder)

kili-kili (armpit / underarm=armpit の婉曲語) わきの下  
 tuhod (knee)  
 paa (foot)  
 talampakan (sole) 足裏  
 dila (tongue)  
 kamay (hand)  
 palad (palm) 手のひら  
 daliri (finger)  
 kuko (nail)  
 balat (skin)  
 baywang (waist)  
 dibdib (chest) 胸、肺  
 suso (breast =chest の前部)  
 pisngi (cheek)  
 puwit / puwet (buttocks) 尻、臀部  
 bayag (testicles) 睾丸、日常語では balls  
 titi (penis)  
 ibon ("bird") willy ちんちん euphemism 婉曲語法 for 'penis'  
 tinggil (clitoris)  
 mani ("peanut") clit クリトリス)  
 puki / kiki (vagina)

### 135) Common Adjectives

bago : new → (luma : old)  
 maingay: noisy → (tahimik: quiet)  
 malamig: cold → (mainit: hot)  
 malinis: clean → (marumi: dirty)  
 mayaman: rich → (mahirap: poor)  
 mura: cheap → (mahal: expensive)  
 mabuti : good → (masama : bad )  
 maganda : pretty → (pangit : ugly)  
 bata : young → (matanda : old )  
 malaki : big → (maliit : small)  
 malakas : strong → (mahina : weak )  
 tama: correct → (mali: wrong )

### 136) Talatinigan = Diksyunaryo = Talahulugan

The Tagalog word for 'dictionary' is diksyunaryo, also sometimes spelled as diksyonaryo, as it derives from the Spanish word diccionario. Several Tagalog words have been coined to translate the word 'dictionary' into the native language --

among these are talatinigan, talahulugan and talahuluganan. A related word is talasalitaan, now taken to correspond to the English word 'glossary' or 'vocabulary.'

The root word **tala-** means a list or a record. The word **hulugan** means 'meaning' while **salita** means 'word'. The word **tinig** means 'sound' so in effect a talatinigan is a list of pronunciations, i.e., a pronouncing dictionary. Most Filipinos simply use the English word 'dictionary' even though they pronounce it dik-sho-ne-ri.

We are currently working on two online dictionaries. The first one is an English-Spanish-Tagalog dictionary of words from the early 20th century. Many of the words, their meanings and spellings, have changed, but it serves as a reference for Filipino students of Philippine literature and documents from that time period.

The other is a Tagalog-English dictionary that is slowly being built based on frequently searched terms on Tagalog Lang. Since 2007 when we started keeping track, this site has received 150,000 unique searches. Many of the words were not even Tagalog! But they have provided great insight into what our visitors are interested in. This is not an academic project, so you won't be seeing every possible definition or conjugation of a word. Instead, we present the most common meaning used in Tagalog conversation with examples and mention alternative spellings, misspellings and slang.

### **137) Antonyms: Mga Magkasalungat na Salita**

The Tagalog for 'word' is salita and for 'antonyms' is magkasalungat na salita (words with opposite meanings). It can also be salitang magkasalungat.

Mga Halimbawa ng Salitang Magkasalungat:

mabuti : good → (masama : bad)

maganda : pretty → (pangit : ugly)

malaki : big → (maliit : small)

bata : young → (matanda : old)

payak : simple → (tambalan : compound)

harap : front → (likod : back)

malapit : near → (malayo : far)

araw : day → (gabi : night)

madali : easy → (mahirap : hard)

magtrabaho : work → (maglaro : play)

mabigat : heavy → (magaan : light)

lahat : all → (wala : none)

buhay : alive → (patay : dead)

bago : new → (luma : old)

malakas : strong → (mahina : weak)  
itim : black → (puti : white)  
maaraw : sunny → (maulan : rainy)  
masaya : happy → (malungkot : sad)  
hila : pull → (tulak : push)  
madalas : often → (pambihira : rarely)  
malambot : soft → (matigas : hard)  
maingay: noisy → (tahimik : quiet)  
taas : top → (baba : bottom)  
mataas : high → (mababa : low)

The Tagalog for 'synonyms' is salitang magkasingkahulugan.

### **138) 10 Basic Tagalog Words to Know**

Get started learning Tagalog with a few basic words!

1. Salamat. = Thank you.
2. Kamusta? = How are you?
3. Oo. = Yes.
4. Hindi. = No. Not.
5. Ako. = I. Me.
6. Ikaw. = You.
7. Sarap! = Delicious!
8. Paumanhin = Sorry, excuse me.
9. Paalam. = Farewell. Or informally say "Ba-bay" = Goodbye.
10. po (marker of respect in phrases and sentences)

When speaking in Tagalog to someone older than you, add po to words, phrases and sentences. Salamat po. Kamusta po? Hindi po. Ako po.

An exception would be Opo, which is the polite form of Oo.

### **139) Talking about Halloween**

May Halloween ba sa Pilipinas? (Is there Halloween in the Philippines?)

Hindi Halloween. May Araw ng Patay sa unang araw ng Nobyembre.

(Not Halloween. There's the Day of the Dead on the first day of November. )

Kung ganun, ang huling gabi ng Oktubre ay bisperas ng Araw ng Mga Patay.

(If that's the case, the last night of October is the eve of the Day of the Dead.)

Anong isusuot mo sa Halloween? (What will you wear on Halloween?)

Kahit ano. Baka magdamit akong parang bruha o prinsesa.

(Anything. Maybe I'll dress up like a witch or princess. ) 魔女

Dati nakakatakot ang Halloween dahil sa mga multo, Drakula atbp.

(Halloween used to be scary because of ghosts, Dracula etc. ) 恐ろしい

Ngayon nakakatuwa, tapos makakakain ka pa ng maraming kendi.

(Now it's fun, and then you can also eat a lot of candy.)

#### **140) Dates: Month and Day**

Ano ang petsa ngayon? (What's the date today?)

Ika-lima ng Agosto ngayon. (It's August fifth today.)

Ano ang araw ngayon? (What day is it today?)

Miyerkules ngayon. (It's Wednesday now.)

Nagbubukas ang mga paaralan sa buwan ng Setyembre.

(Schools open in the month of September. )

Kailan ka ipinanganak? (When were you born? )

Ipinanganak ako noong ikatlo ng Hunyo, taong 1979.

(I was born on the third of June, year 1979. )

Ika-anim ng Pebrero ang anibersaryo ng kasal ko.

(My wedding anniversary is on the sixth of February.) 記念日

Katapusan ng Hulyo ngayon. (It's the end of July now.)

Dalawampu't tatlong araw na lamang ay Pasko na.

(Just twenty-three more days and it's Christmas already.)

Oktubre ang susunod/darating na buwan. (October is the next month.)

Enero ang darating na buwan. (January is the coming month.)

#### **141) Describing the Economy**

Don't get fixated 執着する on translating economic terms into Tagalog.

Filipinos use the English terms in regular conversation. For example, a Filipino will always say 'credit card' (in English) instead of the forced Tagalog translation tarheta ng kredito. It'll be very amusing to Filipinos if you insist on Tagalog translations. They may even find it insulting. 侮辱する

"How can this foreigner think I don't know what a 'credit card' is?"

ekonomiya (economy)  
pera (money)

Masama ang ekonomiya. (The economy's bad. )  
Ang hirap ng buhay ngayon. (Life is hard these days.)

Ang hirap makakuha ng "credit." (It's hard to get credit. )  
Hindi makahanap ng "credit." (Can't find any credit. )

magpatakbo ng ekonomiya (run the economy)  
Hindi marunong magpatakbo ng ekonomiya.  
(Doesn't know how to run the economy.)

Walang "revenue" ang gobyerno. (The government has no revenue.) 歳入

### **142) Talking to Older People**

Remember to use po and the third-person plural form when talking to someone much older than you. Compare the following sentences:

Ewan ko. (I don't know.) casual  
Ewan ko po. (I don't know.) respectful  
Salamat sa tulong mo. (Thank you for your help. ) casual  
Salamat po sa tulong ninyo. (Thanks to your help.) respectful

Take note of the following exception:

Oo. (Yes. ) casual  
Opo. (Yes. ) respectful

Sometimes, ho is substituted for po.

Opo. = Oho.

Salamat po. = Salamat ho.

### **RESPECTFUL QUESTIONS:**

Gusto po ba ninyo ng ~~~~ ? (Would you like ~~~~ ?)  
Gusto po ba ninyo ng tsa? (Do you like tea? Would you like some tea?)

Anong pong gusto ninyong gawin? (What would you like to do?)  
Anong pong gusto ninyong kainin? (What would you like to eat?)  
Anong pong gusto ninyong inumin? (What would you like to drink?)  
Anong pong gusto ninyong panoorin? (What would you like to watch?)

### **143) Listen to Me Speak Tagalog**

The root word in Tagalog of 'listen' is kinig.

Makinig ka. (Listen) in general. "Listen you!" "Pay attention."  
Nakikinig ka ba? (Are you listening? )

pakinggan ~ (listen ) to someone or something  
Pakinggan mo ito. (Listen to this.)  
Pakinggan mo ako. (Listen to me.)  
Pakinggan mo. (Listen) to somebody or something  
Pakinggan mo siya. (Listen to her/him.)  
Pakinggan mo ang payo ko. (Listen to my advice.)  
Pakinggan mo ang huni ng ibon. (Listen to the bird's singing.)  
Pinakinggan mo ba siya? (Did you listen to her/him?)  
Dapat pinakinggan mo siya. (You should have listened to her/him.)  
Pakinggan mo akong magsalita ng Tagalog. (Listen to me speak Tagalog.)

#### **144) Basic Tagalog**

##### **Talking to Filipinas**

The Tagalog word for 'woman' is babae. Filipinos also use the slang Pinay, a word without negative connotation. It's the female equivalent of Pinoy.

babae (woman)  
Kailangan ko ng babae. (I need a woman.)  
Sometimes has a negative connotation.

Pinay (Filipina)  
Pilipina (Filipina)  
Pinay ka ba? (Are you Filipina?)  
Pilipina ka ba? (Are you Filipina?)

Cebuana ka ba? (Are you Cebuana?)  
Bisaya ka ba? (Are you Visayan?)

Tagasaan ka? (Where are you from? )  
Tagasaan ka sa Pilipinas? (Where are you from in the Philippines? )

#### **145) Talk about Religion**

relihiyon (religion)  
simbahan (church)  
Kristiyano (Christian)  
Katoliko (Catholic)  
Muslim (Moslem)



dasal (prayer)  
Bibliya (Bible)  
mga santo (saints)  
pamahiin (superstition) 迷信

Naniniwala ka ba sa Diyos? (Do you believe in God?)  
Aba, siyempre! (Well, of course. )  
Naniniwala ka ba sa mga pamahiin? (Do you believe in superstitions?)  
Medyo... Minsan... (Sort of... Sometimes... )

#### **146) Talk about Politics**

pulitika (politics)  
gobyerno (government)  
pamahalaan (government)  
katiwalian (corruption) 腐敗、污職  
suhol (bribe) 賄賂  
lagay (bribe)  
Kailangan ng lagay. (A bribe is needed.)

#### **147) Talking about Nature**

kalikasan (nature)  
gubat (forest)  
bundok (mountain)  
dagat (ocean )  
ilog (river)  
hayop (animal)  
halaman (plants)  
hangin (air )  
polusyon (pollution)  
polusyon sa hangin (air pollution)  
polusyon sa lupa (soil pollution) 土、土壤  
polusyon sa tubig (water pollution)

Grabe ang polusyon sa Maynila. (Pollution in Manila is severe.)  
Sinira nating lahat ang kalikasan. (We all destroyed nature.)  
Namatay ang mga puno. (The trees died. )  
Nawala ang mga hayop. (The animals disappeared. )

#### **148) Talking about Names**

The Tagalog word for 'name' is pangalan.

Ano ang pangalan mo? (What's your name?)

Anong pangalan niya? (What's his name? = What's her name?)

Anong pangalan ng ate mo? (What's the name of your older sister?)

Anong pangalan ng kuya mo? (What's the name of your older brother?)

Anong pangalan ng kapatid mo?

(What's the name of your younger sibling?) 兄弟姉妹

Nakuha mo ba ang pangalan niya? (Were you able to get his/her name?)

Hindi ko alam kung ano ang pangalan niya. (I don't know what his/her name is.)

Bakit hindi mo kinuha ang pangalan niya? (Why didn't you get his/her name?)

Nakalimutan ko ang pangalan niya. (I forgot his/her name.)

Tandaan mo ang pangalan niya. (Remember his/her name.)

Isulat mo ang pangalan mo. (Write your name.)

Isulat mo ang pangalan mo dito. (Write your name here.)

### **149) With the Yaya**

Pakinggan mo ako. (Listen to me.)

Huwag mo siyang pabayaang. (Don't just let him be.= Don't just let her be.)

Huwag mo siyang iwanang mag-isa.

(Don't leave her by herself.= Don't leave him by himself.)

Huwag mo siyang kurutin. (Don't pinch him/her.) つねる

Huwag mo siyang paluin.

(Don't hit him/her. Don't spank him/her.) ピシヤリと打つ

Huwag mo siyang sampalin. (Don't slap him/her. ) 平手打ちを喰らわす

Ayokong kurutin mo siya. (I don't want you pinching him/her.)

Ayokong paluin mo siya.

(I don't want you hitting him/her. I don't want you spanking him/her.)

Ayokong sampalin mo siya. (I don't want you slapping him/her. )

Mag-usap tayo. (Let's talk.)

Bakit may marka siya? (Why are there marks on him/her?)

Kinurot mo ba siya? (Did you pinch him/her?)

Pinalo mo ba siya? (Did you hit him/her? Did you spank him/her?)

Sinampal mo ba siya? (Did you slap him/her? 9

Hindi ito puwede. (This cannot be. This is unacceptable.)

Huwag na huwag mo itong gawin. (Don't ever do this.)

Huwag na huwag mo itong gawin muli. (Don't ever do this again.)

Huwag kang matakot. (Don't be afraid. )

Sabihin mo sa akin. (Tell me.)  
Anong nangyari? (What happened? )  
Nauntog ba ang ulo niya? (Did she/he hit his head? )  
Nadulas ba siya? (Did she/he slip? )

Kung may anumang mangyari, tawagan mo ako. (If anything happens, call me. )  
Kung may anumang nangyari, sabihin mo sa akin. (If anything happened, tell me. )

### **150) Talk in Tagalog**

usap (to talk / to discuss to have a conversation)  
Mag-usap tayo. (Let's talk.)  
Pag-usapan natin ito. (Let's talk about this. Let's discuss this.)

pakiusap (a request)  
May pakiusap ako. (I have a request.)

The Tagalog noun for 'word' is salita. As a verb, it means to say, to speak or to talk.  
Think of it as 'utterance' or 'to utter' 言葉を出す、述べる.

salita ng Diyos (word of God)  
Magsalita ka! (Say something!)  
Magsalita ka ng Tagalog. (Speak Tagalog.)  
Hindi ka puwedeng magsalita ng Ingles.  
(You can't speak English. You're not allowed.)

Bakit ayaw mong magsalita? (Why don't you want to speak?)  
Hindi siya nagsasalita. (He/She doesn't talk.)

Another Tagalog verb for 'to say' or 'to tell' is sabi.  
Anong sinabi nila? (What did they say?)  
Sabihin mo sa kanila... (Tell them... )  
Magsabi ka ng totoo. (Tell the truth. )

Anong ibig sabihin mo? ("What do want to say?"= What do you mean? )  
Anong gustong mong sabihin? (What do you want to say?)  
Anong gustong mong sabihin sa kanila? (What do you want to say to them?)

The Tagalog word for 'story' is kuwento.  
May kuwento ako. (I've got a story. I've got a tale to tell.)  
Kuwentuhan mo ako. (Tell me a few stories. Talk to me about something.)  
Mag-kuwentuhan tayo.

(Let's share stories. Let's chit-chat.) 雑談、無駄話をする

Anong ginawa ninyo kagabi? Nag-kuwentuhan lang?

(What did you guys do last night? Just talked?)

### **151) Cooking and in the Kitchen**

Anong lulutuin natin ngayon? (What are we cooking now / today?)

Mahirap yatang lutuin 'yan. (I think that may be hard to cook.)

Gayatin mo ang sibuyas. (Chop up the onions.) 切り刻む

Balatan mo ang bawang. (Peel the garlic.) 皮をむく, ニンニク

Meron bang yelo? (Is there ice?)

Wala bang tinidor? (Isn't there a fork? Aren't there any forks?)

Kailangan ko ng kutsilyo. (I need a knife.)

Kumuha ka ng baso. (Get a drinking glass.)

Marunong ka bang magluto? (Do you know how to cook?)

Sino ang magluluto? (Who's going to cook?)

Bulok na ito. (This is rotten already.) 腐った

Itapon mo sa basura. (Throw it in the trash.) ゴミ箱

Itapon mo sa basurahan. (Throw it in the trash can.)

### **152) Talking to a Doctor**

mataas na lagnat (high fever)

sakit ng tiyan (stomach pains)

kagat ng aso (dog bite)

kagat ng lamok (mosquito bite)

nagtatae (diarrhea) 下痢

nabalian ng buto (to have a bone broken)

nagdudugo (bleeding) 出血している

Ang sakit ng ulo ko. (My head hurts.) 痛む

Buntis siya. (She's pregnant.)

May lagnat siya. (He/She has a fever.)

May sakit siya sa puso. (She/He has heart problems.)

Kailangan ko ng gamot. (I need medicine.)

Kailangan niya ng gamot. (She / He needs medicine.)

If it's hard to remember or pronounce the word gamot (medicine),  
just say medisina, from the Spanish medicina

### **153) Speak Tagalog in Relationships**

Na-miss kita. (I missed you.)  
Sinungaling! (Liar!)  
Galit ka ba? (Are you angry?)  
Nagseselos ka ba? (Are you jealous?)  
Na-miss mo ba ako? (Did you miss me?)  
Ang romantiko mo naman! (My, you're romantic. )  
Pakinggan mo ako. (Listen to me.)  
Ano sa palagay mo? (What do you think? ) to ask an opinion  
Gusto kong samahan mo ako. (I want you to go with me.)  
Kailangan ko ng romansa. (I need romance.) romancing  
Anong pakialam mo? (What do you care? ) "None of your business."  
Gusto kong patunayan na mahal kita. (I want to prove that I love you.)

#### **154) Kissing in Tagalog**

Pahalik. (Let me have a kiss.)  
Pahalik sa labi. (Let me have a kiss on the lips.)  
Ang lambot ng labi mo. (Your lips are soft.)  
Gusto kitang halikan. (I want to kiss you.)  
Bakit ayaw mo akong halikan? (Why don't you want to kiss me?)  
Nagsepilyo ka ba? (Did you brush your teeth?)  
Hinalikan mo ba siya? (Did you kiss him/her?)  
Huwag mo siyang halikan. (Don't kiss him/her.)  
Bakit mo siya hinalikan? (Why did you kiss him/her?)  
Huwag mo akong halikan! (Don't kiss me!)

#### **155) Where Are You From?**

Taga-saan siya? (Where is he/she from?)  
Taga-saan sila? (Where are they from?)  
Taga-saan ka? (Where are you from?)  
  
Taga-Pilipinas ako. (I'm from the Philippines.)  
Taga-Amerika ako. (I'm from America. )  
Taga-saan ka sa Pilipinas? (Where are you from in the Philippines?)  
Taga-saan ka sa California? (Where are you from in California? )

#### **156) Plants and Flowers**

The Tagalog word for 'plant' is halaman and for 'flower' is bulaklak.

puno (tree)

magtanim (to plant)

Itanim mo ito. (Plant this.)

Halaman ba ito? (Is this a plant?)

Anong klaseng halaman ito? (What kind of plant is this?)

Marami bang puno doon? (Are there a lot of trees there?)

Anong paborito mong bulaklak? (What's your favorite flower?)

Gusto mo ba ng rosas? (Do you like roses?)

Nagtanim sila ng palay. (They planted rice plants.)

Ang laki ng ani nila. (They had a big harvest.)

Tanggalin mo ang mga tinik. (Remove the thorns.) トゲ

### **157) TRAVEL IN THE PHILIPPINES**

Naglalakbay akong mag-isa. (I'm traveling alone.)

Gusto kong makita ang mga tanawin.

(I want to see the sights.) usually used for natural wonders

Alis! (Scram!) 急いで逃げろ!

Huwag mo akong istorbohin! (Don't bother me!)

Huwag mo kaming istorbohin. (Don't bother us!)

Magkano ang pasahe? (How much is the fare?) 運賃、乗車料金 → price

Sinong niloloko mo? (Whom are trying to con?) 騙して金等を巻き上げる

Hindi ako tanga. (I'm not stupid.)

palitan ng pera (money exchange)

Gusto kong magpapalit ng pera. (I want to have money changed.)

Saan pwedeng magpapalit ng pera? (Where can money be changed?)

unless truly desperate and/or in search of a better rate, go to a bank

Saan may bangko? (Where is there a bank?)

Nawala ang bag ko. (My bag is missing.)

Malayo ba? (Is it far away?)

Saan may banyo? (Where is there a bathroom?)

Magnanakaw! (Thief!)

Pulis! (Police!)

Saklolo! (Help!) Somebody come to my aid!

Kailangan ko ng tulong. (I need help.)

Tulungan mo ako. (said to one person)

Tulungan n'yo ako. (Help me.) said to two or more people  
Sinong marunong mag-Ingles? (Who knows how to speak English? )

### 158) Describing the Weather

The Tagalog word for 'weather' is panahon.

Mahangin. (It's windy.)

Mainit. (It's hot.)

Malamig. (It's cold.)

Maaraw. (It's sunny.)

Maulap. (It's cloudy.)

Makulimlim. (It's overcast. ) どんよりした、本曇りの

Umuulan. (u-mu-u-lan) (It's raining. )

Bumabagyo. (It's stormy. )

Kumikidlat. (There's lightning. ) 稲光、稲妻

Kumukulog. (It's thundering. There's thunder.)

Umaambon. (It's drizzling. ) しとしと雨が降る

### 159) Drinking and Ordering Drinks

The Tagalog word for something to drink is inumin.

Anong gusto mong inumin? (What do you want to drink?)

Gusto kong uminom ng tsa. (I want to drink tea.)

Ayoko ng kape. (I don't like coffee. / I don't want coffee. )

Lagyan mo ng gatas ang kape. (Put milk in the coffee. )

Huwag mo lagyan ng asukal ang kape. (Don't put sugar in the coffee. )

Uminom ka ng salabat. (Drink ginger tea. )

Uminom ka ba ng tubig? (Did you have a drink of water? )

Gusto ko ng gatas. (I like milk. / I want milk. )

Huwag kang uminom ng alak! (Don't drink liquor!)

liquor=蒸留酒 whiskey, brandy, gin など

The Tagalog word for 'beer' is serbesa, from the Spanish cerveza,  
but Filipinos don't use it as often as bir.

Bigyan mo ako ng bir. (Give me a beer. )

Lagyan mo ng yelo. (Put some ice in it) .

Dagdagan mo pa. (Add some more. )

Tama na. (That's enough. )

### 160) Giving Directions

The Tagalog words for 'road' are daan and kalye.

sa kanan (on the right )

sa kaliwa (on the left )

deretso (straight )

sa harap ng (in front of )

sa likod (behind )

dito (here )

doon (there )

diyan (there nearby )

sa tabi (by the side )

banda doon (thereabout) その辺りに

Malayo. (Far. )

Malapit. (Near. )

Nandito ako. (I'm here. )

Nandoon ka ba? (Were you there? )

Nandiyan ba siya? (Is she there where you are?) = (Is he there where you are?)

Nakita ko siya doon. (I saw her there. / I saw him there. )

Sa kaliwa mo. (On your left. )

Sa kanan niya. (On his/her right. )

Sa harap ko. (In front of me. )

Sa tabi ng daan. (By the side of the road. )

Sa harap ng bahay. (In front of the house. )

Sa likod ng tindahan. (Behind the store. )

Dumeretso ka lang. (Just go straight. )

hanggang sa kanto (until the corner )

Kumaliwa ka. (Go left. Turn left. / Make a left.)

Kumanan ka. (Go right. Turn right. / Make a right.)

### **161) Talking about Body Parts**

Ang ganda ng buhok mo. (Your hair is so beautiful. )

Masakit ang paa niya. (His/Her foot hurts. )

Ang laki ng ilong niya! (He/She has such a big nose! )

Ang liit naman ng baywang niya! (My, has he/she got such a small waist! )

Ang sakit ng ulo ko! (I've got a terrific headache! )



magandang katawan (a beautiful body )  
maganda ang katawan (to have a beautiful body )  
Maganda ang katawan! (A beautiful body! )  
Ang ganda ng katawan mo. (Your body is very beautiful. )

malusog na katawan (a healthy body )  
Malusog ang katawan ko. (My body is healthy. )  
Sinasamba ko ang katawan mo. (I worship your body. ) 尊敬する、賛美する  
hubad na katawan (a naked body )

### **162) Medical Emergency**

Masama ang pakiramdam ko. (I don't feel well. )  
Ang sakit ng ulo ko. (My head hurts. )

May sakit ba siya? (Is she/he sick? )  
May sakit siya. (She/He is sick. )

Masakit. (It hurts. )  
Aray! (Ouch! ) 痛い! あいたっ!

Kailangan ko ng gamot. (I need medicine. )  
Buntis siya. (She's pregnant. )  
Saan may ospital? (Where is there a hospital? )  
Dalhin natin siya sa ospital. (Let's bring her/him to the hospital. )

Tumawag ka ng duktur. (Call a doctor. )  
Bilis. Bilisan mo! (Hurry. Hurry! )

Kinagat siya ng aso. (A dog bit her/him. )  
Nadulas ako. (I slipped. )  
Huminga ka. (Breathe. )

### **163) Talking about Food and Eating**

The Tagalog word for 'to eat' is kain.

Kainan na! (Time to eat! )  
Ayaw mong kumain? (You don't want to eat? )  
Bakit ayaw mong kumain? (Why don't you want to eat? )  
Wala akong ganang kumain. (I don't feel like eating. )

FOOD-RELATED PHRASES:

Gutom na ako. (I'm hungry already. )  
Anong gusto mong kainin? (What would you like to eat? )

Wala bang tinapay? (Isn't there any bread? )  
Meron bang kanin? (Is there any cooked rice? )  
Kain na! (Dig in! Eat.)

#### **164) Examples of Tagalog Sentences (Adjectives)**

Bago ba ito? (Is this new? )  
Ang mahal! (So expensive! )  
Wala bang mas mura? (Isn't there something cheaper? )  
Sino ang mas bata? (Who is younger? )  
Mas matanda siya. (He/She is older. )  
Masama siyang tao! (She/He is a bad person! )

#### **165) Pronouns in Sentences**

Ako ay pagod. (I am tired. )  
Ikaw ay nag-iisa. (You are alone. )  
Siya ay dumating. (He / She arrived.)  
Kami ay napagod. (We got tired.) not including you  
Kayo ay mga duwag. (You are cowards. ) 臆病者、卑怯者  
Tayo ay mga nars. (We are nurses.) including you  
Sila ay nagreklamo. Nagreklamo sila. (They complained.)

Ako ay malungkot.= Malungkot ako. (I am sad. )  
Ikaw ay masaya.= Masaya ka. (You are happy. )  
Siya ay mabilis.= Mabilis siya. (She / He is fast. )  
Kayo ay mga bata.= Mga bata kayo. (You are children. )  
Kami ay naglakbay.= Naglakbay kami. (We traveled. ) not including you  
Tayo ay magkakaibigan.= Magkakaibigan tayo. (We are friends.) including you  
Sila ay mga Amerikano.= Mga Amerikano sila. (They are Americans. )

The second version of the sentences above is more common as conversation.  
For example:

Sila ay mga Amerikano. grammatically correct, but stilted 堅苦しい、気取った  
Mga Amerikano sila. grammatically correct and sounds colloquial

#### **166) Examples of Tagalog Sentences (Fruits)**

Anong klaseng prutas ito? (What kind of fruit is this? )

Ano ang paborito mong prutas? (What fruit do you like most?)  
Mansanas ang paborito ko. (Apples are my favorite. )

Ang laki ng pakwan! (The watermelon is huge! )  
Ang tamis ng kaimito! (The star apple is sweet. )  
Ang asim ng pinya! (The pineapple is sour! ) 酸っぱい

Magkano ang mangga? (How much is the mango? )  
Ang bigat ng pakwan na ito. (This watermelon is heavy. )  
Hinog na ba ito? (Is this ripe already? )

prutas (fruit )  
Galing saan itong langka? (Where is this jackfruit from? )  
Pinitas ko sa puno. (I picked it off a tree. )  
Binili ko sa kanto. (I bought it at the corner. )

Ang tamis ng mangga! (The mango is sweet! )  
Maasim ang suha. (The pomelo is sour. )  
Ibig niyang kumain ng suha. (He wants to eat the grapefruit.)

Ilagay mo ang pinya sa pridyder. (Put the pineapple in the fridge. ) 冷蔵庫  
Balatan mo ang prutas. (Peel the fruit. ) 皮をむく  
Hindi matamis ang ubas. (The grapes aren't sweet )

### **167) Examples of Tagalog Sentences (Vegetables)**

Anong klaseng gulay ito? (What kind of vegetable is this? )  
Anong paborito mong gulay? (What's your favorite vegetable? )  
Ayoko ng gulay. (I don't like vegetables. )

Ano ang paborito mong gulay? (What's your favorite vegetable? )  
Sayote ang paborito ko. (Chayote is my favorite. ) pear-shaped vegetable  
pear 西洋ナシ apple pear, Asian pear 日本ナシ

Ang laki ng talong! (The eggplant is huge! ) なすび

Magkano ang patatas? (How much are the potatoes? )  
Ang bigat ng kalabasa. (The squash is heavy. ) カボチャ

Galing saan itong bawang? (Where is this garlic from? ) ニンニク  
Ilagay mo ang repolyo sa pridyder. (Put the cabbage in the refrigerator. )  
Balatan mo ang sibuyas. (Peel the onions. )

Hindi ako kumakain ng gulay. (I don't eat vegetables. )

Kumakain ka ba ng sibuyas? (Do you eat onions?)

Bumili ka ba ng kamatis? (Did you buy tomatoes? )

May kangkong ba sa labas ng Pilipinas?

(Is there river spinach outside the Philippines? ) ホウレンソウ

### **168) Examples of Tagalog Sentences (Colors)**

Anong kulay ito? (What color is this? )

Dilaw ang kulay nito. (Its color is yellow. )

Ano ang kulay ng buhok mo? (What is the color of your hair? )

Itim ang kulay ng buhok ko. (My hair is black. )

Kayumanggi ang balat niya. (Her/His skin is brown. )

Pula ang kulay ng dugo. (Red is the color of blood. )

Ano ang paborito mong kulay? (What's your favorite color? )

Ihiwalay mo ang puti ng itlog. (Separate the white of the egg. )

Luntian ang kulay ng damo. (Green is the color of grass. )

Bakit bughaw ang langit? (Why is the sky blue? )

### **169) Examples of Tagalog Sentences (Days)**

The word *linggo* means both "week" and "Sunday"

— in the latter case, it is written capitalized.

mga araw ng linggo (days of the week )

Use *sa* to say 'on' a certain day.

Sa Miyerkules (On Wednesday )

Sa Biyernes (On Friday )

Sa Linggo (On Sunday )

Darating sila sa Sabado. (They're coming on Saturday. )

Saan ka pupunta sa Martes? (Where are you going on Tuesday? )

Nandito ka ba sa darating na Lunes? (Will you be here this coming Monday? )

sa susunod na linggo (next week )

May tao ba rito sa susunod na linggo? (Will someone be here next week? )

Darating ba sila sa susunod na linggo? (Are they arriving next week? )

Oo, darating sila sa susunod na linggo. (Yes, they will be arriving next week. )

### **170) Examples of Tagalog Sentences (Jobs)**

Ano po ang trabaho ninyo? (What work do you do?)  
use this plural form for older people  
Ano ang trabaho mo? (What work do you do?)  
use this for people closer to your age

Ako ay dentista. (I am a dentist. )

Ano ang trabaho niya? (What work does she/he do? )  
Baka abugado siya. (Maybe he's a lawyer. )  
Siya ay mang-aawit. (He/She is a singer. )

Naghahanap siya ng masahista. (She/He is looking for a masseuse.)  
女性マッサージ師  
Gusto ko maging negosyante. (I want to be a businessman. )

Anong gusto mong trabaho? (What work do you want? )  
Saan ang trabaho mo? (Where's your work? )

### **171) Examples of Tagalog Sentences (Meat)**

Ang sarap ng lechon! (The roasted pig is delicious! ) 焼く  
Ang tigas ng karne! (The meat is tough! ) 堅い  
Ang hirap nguyain itong karne. (It's difficult to chew this meat. ) 噛む

Hindi ako kumakain ng karne. (I don't eat meat. )  
Gusto ko ng manok. (I want chicken.)  
Alisin mo ang balat. (Remove the skin. ) 皮

Ilang itlog ang kinain mo? (How many eggs did you eat? )  
Saan ako makakabili ng balut? (Where can I buy duck eggs? )

### **172) Examples of Tagalog Sentences (Months)**

Use sa to say "in <a particular month>."

Sa susunod na buwan. (Next month. )  
Pupunta ako sa Espanya sa Marso. (I'm going to Spain in March. )

Anong buwan ngayon? (What month is it now? )  
Abril na ba? (Is it April already? )  
Marso pa rin. (It's still March. )  
Marso pa lang. (It's only just March.)

petsa (calendar date)

Anong petsa ngayon? (What's today's date?)

Ika-lima ng Mayo. (The fifth of May. )

Ika-apat ng Hulyo. (Fourth of July. )

Magsasara ba ang mga paaralan sa Mayo? (Will schools close in May? )

### 173) Examples of Sentences About Nature

The Tagalog word for 'nature' is kalikasan.

likas na kayamanan (natural resources )

Malawak ang disyerto. (The desert is vast. )

Marami kaming nakitang hayop sa gubat. (We saw many animals in the forest. )

Gusto kong lumangoy sa dagat. (I want to swim in the ocean.)

Nakahuli kami ng isda sa ilog. (We were able to catch some fish in the river. )

Pumasok siya sa kuweba. (He/She entered the cave. )

Sumabog ang bulkan. (The volcano exploded. )

Puti ang ulap. (The cloud is white. )

Maganda ang tanawin. (The scenery is beautiful. )

Maraming matatagpuang kuweba sa Pilipinas.

(There are many caves to be found in the Philippines.)

### 174) Examples of Tagalog Sentences (Seafood)

Sariwa ba 'to? (Is this fresh?)

Saan ito nanggaling? (Where is this from?)

Saan ito nahuli? (Where was this caught?)

Ang sarap ng alimasag! (The crab is delicious!) カニ

Ang lalaki ng sugpo! (The prawns are big!) 車エビ類 lobster-prawn-shrimp

Ang baho ng bagoong! (The seafood paste smells awful!) 練り物

Ang alat ng tuyo! (The dried fish is so salty!)

Magkano ang lapu-lapu? (How much is the grouper?)

グループパー<マハタ属の魚>

Nakakatakot ang pating. (The shark is scary.) 恐ろしい

Allergic ako sa hipon. (I'm allergic to shrimp.) アレルギー性の

May tinik pa ang isda. (There are still fishbones. )

Malansa ang amoy. (Smells fishy. ) smells=におい<悪臭を意味する>

lamang-dagat / laman-dagat (seafood)

Saan kaya ako makakabili ng talaba? (I wonder where I can buy oysters...) カキ

Umorder ka ng talaba. (Order oysters. )

Gusto kong umorder ng tahong. (I want to order mussels. ) ムール貝

Balatan mo ang hipon. (Peel the shrimp. )

Ang sarap ng alimasag! (The crab is delicious!)

Ang laki ng isda! (The fish is big!)

Hindi ako kumakain ng hipon. (I don't eat shrimp.)

Tanggalan mo ng tinik. (Remove the fishbones from it.)

Tinanggalan ko na ng tinik. (I've removed the fishbones from it.)

Mahirap lunukin. (Hard to swallow.) 飲み込む

Masarap ang lasa. (The taste is delicious. )

The literal translation of 'seafood' into Tagalog is pagkaing-dagat.

### **175) Example of Tagalog Sentences (Body Parts)**

dila (tongue)

Dilaan mo. Dilaan mo ito. (Lick it. Lick this. ) 舐める

kamay (hand)

Hawakan mo ang kamay ko. (Hold my hand. )

palad (palm) 手のひら

Gamitin mo ang palad mo. (Use your palm.)

puwit / puwet (buttocks) 尻、臀部

Masakit ang puwit ko. (My butt hurts.)

bayag (testicles) 睾丸

Wala siyang bayag. (He has no balls.)

itlog (balls) "eggs"

titi (penis)

Malaki ang titi ng aso. (The dog's cock is big.) 陰莖、ペニス

Halikan mo ang noo ko. (Kiss my forehead. ) 額

Haplosin mo ang paa ko. (Caress / Stroke my feet.) 愛撫、撫でる

Irespeto mo ang katawan ko. (Respect my body.)

Ingatan mo ang katawan mo. (Take care of your body.)

### **176) Examples of Tagalog Sentences (Family)**

Mag-asawa sila. (They're husband and wife. They're a married couple.)

Magkapatid sila. (They are siblings.= They are brothers. = They are sisters.  
= They are brother and sister.)

Mga kamag-anak mo ba sila? (Are they your relatives?)  
Mga pinsan ko sila. (They are my cousins.)  
Mag-pinsan kami. (We're cousins.)

Sino ang panganay? (Who is the oldest [sibling]?)  
Ako ang bunso. (I am the youngest [sibling].)  
Ay, ang apo ko! (Oh, my grandchild!)

Malaki ba ang pamilya mo? (Is your family large?)  
Medyo. Anim kaming magkakapatid. (Sort of. There are six of us children.)  
Masaya at maingay kung malaki ang pamilya.  
(It's fun and noisy when the family's big.)

### **177) Examples of Tagalog Sentences (Fish)**

The Tagalog word for 'fish' is isda.

Anong klaseng isda ito? (What kind of fish is this? )  
Sariwa ba ito? (Is this fresh?)  
lansa (fishy) smell  
Malansa ng amoy. (It smells fishy.)  
Paki-himay mo ang isda. (If you could have the fish deboned, please. )  
Natinik ako. (I got a fishbone stuck in my throat.) 突き刺さった

Ang sarap ng tangigi. (The mackerel is delicious!) サバ  
Ang laki ng hito! (The catfish is very big. ) ナマズ  
Ang alat ng tuyo! (The dried fish is so salty!)

Magkano ang lapu-lapu? (How much is the grouper?)  
Nakakatakot ang pating. (The shark is scary.)

Saan kaya ako makakabili ng sariwang sardinas?  
(I wonder where I can buy fresh sardines...) イワシ

### **178) I Want to Learn Tagalog!**

matuto (to learn)  
mag-Tagalog ('do' Tagalog)  
matutong mag-Tagalog (learn to use/speak Tagalog )  
Gusto kong matutong magsalita ng Tagalog.  
(I want to learn to speak Tagalog. I'd like to learn to speak Tagalog. )

### **179) Pagkakaiba ng Parirala at Pangungusap**



## Pagkakaiba ng Parirala at Pangungusap (Difference between a Phrase and a Sentence)

Ang pangungusap ay isang salita o lipon ng mga salita na nagpapahayag ng buong diwa o kaisipan. (A sentence is a word or group of words expressing a complete meaning or thought.)

Ang parirala ay isang salita o lipon ng mga salita na hindi nagpapahayag ng buong diwa. (A phrase is a word or group of words not expressing a complete meaning.)

Mga Halimbawa ng Parirala. (Examples of Phrases)  
uminom ng gatas (drank milk)  
ang bata (the child )

Mga Halimbawa ng Pangungusap. (Examples of Sentences)  
Uminom si Fred ng gatas. (Fred drank milk.)  
Nalunod ang bata. (The child drowned. )溺死する

Halimbawa ng Pangungusap na Binubuo ng Iisang Salita  
(Example of a Sentence Consisting of a Single Word) ~ から成る  
Takbo!!! (Run!!!)

## 180) Halimbawa ng Tambalang Salita

Ano ang Tambalang Salita? (What is a Compound Word? )

Salita na binubuo ng dalawang payak na salita na bumubuo ng panibagong salita  
(Word comprising two simple words that form a new word) 構成する

Mga Halimbawa ng Tambalang Salita (Examples of Compound Words)

agaw-buhay / anak-pawis / bahag-hari / balat-sibuyas / buntong-hininga  
kapit-tuko / dahong-palay / dalagang-bukid / hampas-lupa / isip-bata  
takip-silim / urong-sulong / isip-lamok

## 181) Mga Gamit ng Panghalip

Ginagamit Bilang Simuno o Paksa ng Pangungusap  
Ikaw ay matalino.

Ang kotseng ito ay para sa iyo.

Ginagamit Bilang Panaguri ng Pangungusap

Ang lapis ay kanya.  
 Ang mansanas ay kanila.  
 Ginagamit Bilang Panuring Pangngalan  
 Ang ganitong kulay ay maganda.  
 Ginagamit Bilang Pantawag  
 Ikaw, halika dito.  
 Kayo, hindi ba kayo kakain?  
 Ginagamit Bilang Kaganapang Pansimuno  
 Tayo ay aalis na.  
 Iyan ang pag-aaralan mo.  
 Ginagamit Bilang Layon ng Pang-ukol  
 Nagpapaganda si Ana para sa iyo.  
 Para sa akin ito.  
 Ginagamit Bilang Tagaganap ng Pandiwa sa Balintiyak na Ayos  
 Binigyan niya sila ng pera.  
 Ang prutas na pinitas ko ay matamis.

## **182) Mga Uri ng Panghalip at Halimbawa**

Ano ang Panghalip? Ang panghalip ay salitang pamalit sa pangngalan.

Mga Uri ng Panghalip

### **1. Panghalip na Panao (Personal Pronoun)**

Halimbawa: ako, ko, akin, / tayo, natin, atin, /kami, namin, amin, / ikaw, ka, mo, iyo, /kayo, ninyo, inyo, / siya, niya, kanya, / sila, nila, kanila, / kita, kata,

### **2. Panghalip na Pamatlig (Demonstrative Pronoun)**

malapit sa nagsasalita: ito, ire, niri, nito, ganito, ganire

malapit sa kinakausap: iyan niya ayan hayon diyan

malayo sa nag-uusap: ayon, hayon, iyon, yaon, niyon, noon, doon

### **3. Panghalip na Pananong (Interrogative Pronoun)**

Halimbawa: ano, anu-ano, sino, sinu-sino, nino, alin, alin-alin

### **4. Panghalip na Panaklaw (Indefinite Pronoun)**

Halimbawa: lahat, madla, sinuman, alinman, anuman, pawang

### **5. Panghalip na Pamanggit**

Halimbawa: na, -ng

### **183) Mga Bahagi ng Pananalita**

Mga Bahagi ng Pananalita (Parts of Speech )

Pangngalan (Noun)

Panghalip (Pronoun)

Pandiwa (Verb)

Pang-uri (Adjective)

Pang-abay (Adverb )

Pangatnig (Conjunction)

Pang-angkop (Linker, Ligature )

Pang-ukol (Preposition)

### **184) Common Tagalog Abbreviations**

Abbreviations: Shortened Forms of Tagalog Words

at iba pa = atbp (and others, et cetera = etc)

halimbawa = hal. (example = ex.)

Binibini = Bb. (Miss = Ms.)

Ginang = Gng. (Mrs.)

Ginoo = G. (Mr.)

n.u. = ng umaga (AM = in the morning )

n.t. = ng tanghali (PM = at noon )

n.h. = ng hapon (PM = in the afternoon )

n.g. = ng gabi (PM = at night, in the evening )

Ako ay = Ako'y (I am = I'm )

Ikaw = Ikaw'y or Ika'y (You are = You're ) singular

Siya ay = Siya'y (She is = She's / He is = He's )

Sila ay = Sila'y (They are = They're )

Kayo ay = Kayo'y (You are = You're ) plural

Tayo ay = Tayo'y (We are = We're )

### **185) Mga Bantas at Pananda**

Punctuation Marks in Tagalog 句読点

tuldok (period . )

kuwit (comma , )

kudlit (apostrophe ' )

panipi (quotation marks " " )

tutuldok (colon : )

tuldok-kuwit / tuldukuwit (semicolon ; )

tandang pananong (question mark ? )

tandang panamdang (interjection ! )

gitling (hyphen - )

palasa (arrow > )

panaklong (parentheses ( ) )

krus na pananda (plus sign + )

pakupya (circumflex ^ )

pahilis na guhit (slash mark / )

### **186) Tagalog Pronouns**

ako (I, me)

ikaw (you ) singular

siya (he / she )

kami (we ) not including you

tayo (we ) including you

kayo (you ) plural

sila (they)

Tagalog phrases are usually shortened like this:

Ako ay = Ako'y (I am = I'm )

Ikaw ay = Ika'y (You are = You're )

Siya ay = Siya'y (He is = He's She is = She's )

Tayo ay = Tayo'y (We are = We're)

### **187) Make Words Plural in Tagalog**

To make a word plural in Tagalog, use mga before it.

It is pronounced "mah-nga."

mga bata (children) mga tao (people) mga nanay (mothers)

Mga anak mo ba sila? (Are they your kids? )

Mga gamit mo ba ito? (Is this your stuff? ) ("Are these your things?")

It is not always necessary to put mga before a word to make it plural.

This is especially the case when the number is understood from the context.

Maghugas ka ng kamay. (Wash your hands.)

Kumakain ka ba ng saging? (Do you eat bananas?)

Maraming tao doon. (There are a lot of people there.)

### **188) Usage of 'mag-' in Tagalog**

The Tagalog prefix mag- is used to verbalize nouns. You can translate it as 'do' in most cases, but the meaning depends on the context. This is very useful because you can put it in front of English nouns. Filipinos do this all the time! That's why when you hear them speaking Tagalog, there seem to be a lot of English words sprinkled in.

Mag-tennis tayo. = Let's 'do' tennis. (Let's play tennis.)

Mag-shopping tayo. = Let's 'do' shopping. (Let's go shopping.)

Mag-hamburger tayo. = Let's 'do' hamburgers. (Let's eat hamburgers.)

Mag-McDo tayo. = Let's 'do' McDonalds. (Let's go and eat at McDonald's.)

Mag-Pizza Hut tayo. = Let's 'do' Pizza Hut. (Let's go and eat at Pizza Hut.)

Mag-Wendy's tayo. = Let's 'do' Wendy's. (Let's go and eat at Wendy's.)

Mag-ice cream tayo. = Let's 'do' ice cream. (Let's go and have ice cream.)

Mag-tsinelas tayo. = Let's 'do' slippers. (Let's wear slippers.)

Mag-T-shirt na lang tayo. = Let's just 'do' T-shirts. (Let's just wear T-shirts.)

Of course you can use mag in front of Tagalog nouns too. For example, the Tagalog noun for the word 'study' is aral and the Tagalog verb for 'to study' is mag-aral.

mag-aral (to study)

mag-Tagalog (to use Tagalog) (to speak or to write)

mag-Ingles (to use English)

mag-sabon (to use soap)

mag-shampoo (to use shampoo )

Gusto kong mag-aral. (I want to study.)

Marunong ka bang mag-Tagalog? (Do you know how to speak Tagalog?)

Mag-Ingles na lang tayo. (Let's just use English.)

Mag-sabon ka ng kamay. (Use soap on your hands.)

Mag-sha-shampoo ka ba? (Will you be using shampoo? )

### **189) How to Be Polite in Tagalog**

When talking to people older than you, the easiest way to make your sentences polite is to add po at the end.

Salamat. Salamat po. (Thank you.)

Hindi. Hindi po. (No. )

Ano? Ano po? (What? )

Ewan ko. Ewan ko po. (I don't know.)

Here's a special case to remember:

Oo. Opo. (Yes. )

When your teacher says something you didn't hear, don't ask her Ano?

— use Ano po? or Ano ho?

When speaking to a Filipino older than you, do NOT use the second-person singular form. You must use the second-person plural form.

Ilang taon ka na? (How old are you?) second-person singular

Ilang taon na po kayo? (How old are you?) second-person plural

Ilang taon ka na? (How old are you?) for people your age or younger

Ilang taon na po kayo? (How old are you?) for people who are older

Kamusta ka? Kamusta po kayo? (How are you?)

Taga-saan ka? Taga-saan po kayo? (Where are you from?)

Saan ka nakatira? Saan po kayo nakatira? (Where do you live?)

Mabuti ka ba? Mabuti po ba kayo? (Are you fine?)

Masaya ka ba? Masaya po ba kayo? (Are you happy? )

Pagod ka ba? Pagod po ba kayo? (Are you tired? )

## **190) Intensifiers of Adjectives**

INTENSIFIER 強化するもの

napaka- (very ~) affix the noun form

napaka-ganda (so beautiful)

napaka-talino (so smart)

napaka-espesyal (very special)

napaka-lamig (so cold )

Napaka-ganda mo. (You are so pretty.)

Napaka-talino niya. (She/He is so smart.)

Napaka-exciting! (So exciting!) Taglish

Napaka-hektik ng skedyul. (The schedule is so hectic!) Taglish 大忙しの

Napaka-espesyal ang ginawa mo. (What you did was very special.)

Napaka-in-demand ng libro. (The book is so in demand.) Taglish

## **191) Of Equal Degree**

### **OF EQUAL DEGREE**

magkasing- (affix the noun form)  
as ~~~ as ("having the same attribute")

magkasing-tangkad (of the same height, as tall as)  
magkasing-ganda (of the same beauty, as beautiful as)  
magkasing-puti (of the same whiteness, as white as)  
magkasing-lakas (of the same strength, as strong as)

Magkasing-haba ang lapis at bolpen.  
(The pencil and pen are of the same length. The pencil is as long as the pen.)  
Magkasing-taas ba sila? (Are they of the same height?)  
Magkasing-puti ang dalawa. (The two are of the same degree of whiteness.)  
Magkasing-lakas ang tatay ko at tatay mo.  
(My father and your father have the same amount of strength.)

## **192) Superlative Form of Adjectives**

The Tagalog word for 'adjective' is pang-uri.

### **SUPERLATIVE FORM OF TAGALOG ADJECTIVES**

pinaka- (the most ~)  
pinakamaganda (the most beautiful)  
pinakamatalino (the smartest)  
Ito ang pinakamalinis. (This is the cleanest.)  
Siya ang pinakamalakas. (She/He is the strongest.)

pinakamasarap (the most delicious)  
Pinakamasarap ito. (This is the most delicious.)  
Ikaw ang pinaka-masipag. (You are the hardest working. )

Filipinos also use pinaka- with English adjectives. For example:  
Ikaw ang pinaka-charming. (You are the most charming one. )  
Ito ang pinaka-heavy. = Ito ang pinaka-mabigat. (This is the heaviest one. )

## **193) Comparative Form of Adjectives**

mas ~ (more ~)  
mas maganda (more beautiful)

mas matalino (smarter)

Mas mahirap ako. (I am poorer.)

Mas mayaman siya. (She/He is richer.)

The opposite of mas is menos,

but menos is used with nouns rather than adjectives.

menos ~ (less, fewer)

menos gastos (incurs fewer expenses) 負 う

menos problema (have fewer problems)

Menos gastos ito. (This incurs fewer expenses. This is cheaper.)

Menos problema kung gagamitin natin ito.

(There would be fewer problems if we used this.)

### **194) Ano ang mga uri ng tula?**

Ano ang mga uri ng panulaan? (What are the types of poetry?)

tulang liriko (padamdam) (lyric poem) feeling

tulang epiko (epic poem)

awit / kanta (ballad)

dalit / himno (papuri sa Diyos) (hymn) praising God 讚美歌

elihiya (tungkol sa kamatayan o kalungkutan) (elegy) about death or melancholy

oda (paghanga o pagbibigay parangal) (ode) admiration or honoring 頌歌

soneta (binubuo ng 14 taludtod o linya) (sonnet) consists of 14 lines

tulang pasalaysay (naratibo) (narrative poem)

tulang padula (dramatic poem)

tanaga (haiku-like poem)

malayang taludturan (free verse)

### **195) Ano ang Pabula? 寓話、教訓を含んだ短い物語**

Ang karaniwang pabula ay kuwento kung saan mga hayop ang gumaganap at ang mga hayop na ito ay kumikilos at nagsasalita na tulad ng tao.

Madalas na inilalarawan ng pabula ang dalawang hayop na may magkaibang ugali at nagwawakas ang kuwento na nagwawagi ang may mabuting ugali. Nag-iiwan ito ng aral sa mambabasa.

Ang pabula ay tumutukoy sa pang-araw-araw na buhay sa daigdig (maliban sa pagsasalita ng mga hayop). Sa pabula, ang mga suliranin ay nilulutas hindi ng mga kababalaghan, na tulad ng mga kuwentong engkantada, kundi sa pamamagitan ng



mapanusong paraan, paghahanda, o sa pamamagitan ng matalinong gawa na katulad ng tao sa kanilang paglutas ng suliranin.

Halimbawa sa pabulang “Ang Aso at ang Uwak” , nakuha ng aso ang karne sa pamamagitan ng pagpuri sa uwak.

Sa pabulang “Ang Kuneho at Pagong” , naunahan ng pagong ang kuneho dahil sa kanyang matiyaga at patuloy na paglalakad.

Sa pabulang “Ang Matalinong Pagong at Hangal na Matsing” , napaglalangan ng pagong ang matsing nang magkunwari siya na ayaw na ayaw niya sa tubig.

Ang mga aral sa mga pabula ay naging bahagi ng ating pang-araw-araw na pakikipag-usap tulad ng “Matalino man ang matsing” , “Huwag bibilangin ang itlog,” at “Balat man ay malinamnam” .

Ngunit hindi naman lahat ng pabula ang pangunahing gumaganap ay hayop. Mayroon ding pabula kung saan ang gumaganap ay tao katulad ng “Ang Batang Sumigaw ng Lobo” at “Ang Babaing Maggagatas” o magkahalong hayop at tao na katulad ng “Ang Mabait at Masungit na Buwaya” .

Ipinalalagay na nagsimula ang pabula kay Esopo, isang aliping Griyego, sa taong 400 B.C. Siya ay pangit, tuso at matalino ngunit sa kanyang kahusayan sa pagkukuwento ng pabula, siya’y pinalaya at nagkaroon ng tungkulin.

### **196) Ano ang Tulang Liriko?**

Liriko ang tinatawag ng mga Griyego sa tulang inaawit sa saliw ng lira.

Ang tulang liriko ay may himig awit pa rin hanggang ngayon bagama’t pinatutunayan ng makata na hindi na kailangan ang isang lira o anupamang instrumento upang siya’y umawit. Nakalilikha siya ng musika sa pamamagitan ng pagsasama-sama ng mga salita. Palibhasa’y matindi siya kung magdamdam, ang kanyang mga salita at damdamin ay nalilikha ng tunog na maaliw-iw at nakagagayuma.

Bukod sa mayamang damdamin, ang iginaganda ng tulang liriko ay ang indayog ng mga taludtod at ang pagsising-isang tunog ng mga huling pantig bukod pa ang paggamit ng maririkit na paglalarawan.

Halimbawa ng Tulang Liriko: Sa Dalampasigan ni Teodoro A. Agoncillo

A lyric poem is a short poem that expresses personal feelings.  
It need not be set to music.

The most popular form of lyric poetry is the 14-line sonnet.

Ano ang Soneto?

Ang soneto ay tulang liriko na binubuo ng labing-apat (14) na taludturan na hinggil sa damdamin at kaisipan. Ito'y nakikilala sa matinding kaisahan ng sukat at kalawakan sa nilalaman.

Ang soneto ay hindi basta tula lamang na binubuo na labing-apat na taludturan. Ito'y kailangang may malinaw na kabatiran sa kalikasan ng tao at sa kabuuan. Ito ay naghahatid ng aral sa mga mambabasa. Sa unang walong taludtod ay inilalahad ang diwa, paghanga man o talinghaga, at sa huli naman ang karagdagan o anumang kapupunan sa ikabubuo ng tula.

### **197) Pagkakaiba Ng Awit Sa Korido**

Ang awit at korido ay mga patulang salaysay na paawit kung basahin.

Hanggang ngayon ay hindi maliwanagan kung papaano nagkakaiba ang dalawa. May mga mananaliksik na nagsasabing ang isang akda ay korido at may iba namang nagsasabi na ang akda ay awit.

Pagkakaiba Ng Awit Sa Korido:

Ang kaibahan ng awit at korido ay maaaring nasa sukat at anyo:

1. Mabilis ang bigkas ng korido, may kabagalan naman ang awit
2. Ang korido ay may walong pantig at binibigkas sa kumpas ng martsa “allegro”, samantala ang awit ay may labindalawang pantig at inaawit na mabagal sa saliw ng gitara o bandurya “allegro”
3. Ang ikinaganda ng awit ay sa mga aral na ipinahihiwatig samantala sa korido ang ikinawiwili ng mga mambabasa ay ang kuwento o kasaysayang napapaloob dito

Mga Halimbawa ng Korido: Ibong Adarna, Don Juan Tiñoso, Don Juan Teñoso, Mariang Kalabasa, Ang Haring Patay, Mariang Alimango, Bernardo Carpio ni Jose de la Cruz, Rodrigo de Villas ni Jose de la Cruz, Prinsipe Florennio ni Ananias Zorilla, Buhay na Pinagdaanan ni Donya Maria sa Ahas

Mga Halimbawa ng Awit: Florante at Laura ni Francisco Balagtas, Buhay ni Segismundo ni Eulogio Juan de Tandiona, Doce Pares na Kaharian ng Francia ni

Jose de la Cruz, Salita at Buhay ni Mariang Alimango, Prinsipe Igmidio at Prinsesa Clariana

### **198) Ano ang Tanaga?**

Ano ang Tanaga?

Ang tanaga ay isang tulang Tagalog na palasak na bago pa dumating ang mga Kastila. Ito ay may mataas na uri. Binubuo ito ng apat na taludturan na may pituhang pantig. Ang tanaga ay nahahawig sa haiku at muling naging palasak ang tanaga noong panahon ng Hapon. Ang tanaga ay itinuturing na malayang tula at sagana sa talinghaga.

Halimbawa ng Tanaga:

Totoong sinungaling,  
At talagang malihim,  
Pipi kung kausapin,  
Walang kibo' y matabil,  
Ang isa sa kaaway,  
Na marami ang bilang,  
Ang iyong pangilangan,  
Ayan... katabi mo lang!  
-- Ildefonso Santos

Haiku, ang tulang Hapon. Ang mga haiku na isinulat sa Tagalog ay tulang binubuo ng labinpitong pantig, na may tatlong taludturan; na ang unang taludtod ay may limang pantig, sa ikalawa ay may pitong pantig, at ang ikatlong taludtod ay may limang pantig. Ito' y ginagad sa tulang Hapon at nagtataglay ng talinghaga.

### **199) Ano ang Kantahin?**

Ano ang Kantahin?

Ang kantahin ay binubuo ng mga payak na salita at sukat. Nahahati ito sa ilang taludturan, maikli at tiyakan. Ang damdamin ay maaaring pansarili at panlipunan. Ang mga kantahing ito' y nagpapalipat-lipat sa bibig ng ating mga ninuno. Sapagkat ang pag-awit ay pangunahing libangan ng ating mga ninuno kaya' t halos lahat ng gawain at damdamin ay inaangkupan nila ng kantahin.

Ano ang kantahing pansarili?

Ang kantahing pansarili ay nagbubuhat sa mga damdaming may kaugnayan sa mga bagay na lalong malapit sa puso ng isang tao. Ang kanyang pag-big,

kawalang-pag-asa, mga pangamba, lugod at kalungkutan, kanyang pagbibiro o totohanang dinaramdam, atbp.

Ano ang kantahing panlipunan?

Ang kantahing panlipunan ay nagbuhat at may kinalaman sa mga damdaming sumasaklaw sa maraming tao, gaya ng mga kantahing panrelihiyon, ang kantahing ukol sa pagsasamahan. Mayroon tayong mga kantahing-panrelihiyon at ang mga kantahing-makabayan. Halimbawa din ang mga awitin ng mga nangangaluluwa kapag gabi sa araw ng mga patay.

## **200) Mga Uri ng Anyong Tubig**

Mga Uri ng Anyong Tubig (Types of Bodies of Water)

karagatan (ocean) dagat (sea) ilog (river) gulpo (gulf) lawa (lake)  
look (harbor, bay) bukal (spring) talon (waterfall)

Ano ang Anyong Tubig? (What is a Body of Water?)

Ang anyong tubig ay kahit anumang makahulugang pag-ipon ng tubig sa Daigdig.  
(A body of water is any significant accumulation of water on Earth.) 蓄積

## **201) Mga Uri ng Pangatnig**

Ano ang pangatnig? (What is a conjunction?)

Ito ang tawag sa mga kataga o salitang nag-uugnay sa dalawang salita, parirala o sugnay na pinagsusunod-sunod sa pangungusap.

Halimbawa ng mga pangatnig sa Tagalog:

|      |      |       |      |          |          |         |        |
|------|------|-------|------|----------|----------|---------|--------|
| at   | pati | saka  | o    | ni       | maging   | subalit | ngunit |
| kung | bago | upang | sana | dahil sa | sapagkat |         |        |

Uri ng Pangatnig

Panimbang: Ito ay nag-uugnay ng dalawang salita, parirala o sugnay.

|    |      |      |        |        |           |         |
|----|------|------|--------|--------|-----------|---------|
| at | saka | pati | ngunit | maging | datapuwat | subalit |
|----|------|------|--------|--------|-----------|---------|

Halimbawa:

Gusto kong umiwi, ngunit kailangan ko siyang hintayin.

Nagwalis muna si Lina, saka siya naglaba.

Pantulong: Ito ay nag-uugnay ng di-magkapantay na salita, parirala o sugnay.

kung kapag upang para nang sapagkat dahil sa

Halimbawa:

Nag-aral siya nang mabuti, para makapasa sa iksamen.

Nakabili siya ng bahay, dahil nag-ipon siya ng pera.

## **202) Ano ang Tula?**

Ayon kay Alfred Austin:

Ang tula ay isang tuwirang pagbabagong-hugis sa buhay; na sa ibang pananalita, ito ay isang maguniguning paglalarawan, na nakakalupkupan ng kariktan sa pamamagitan ng mga sukat ng taludtod, na tahasang nadarama, dinaramdam, iniisip, o ginagawa ng tao.

(Poetry is a transfiguration of life; in other words, an imaginative native representation in verse or rhythm, of whatever men perceive, feel, think, or do.)

Wika ni Edgar Allan Poe:

Ang tula ay masasabing ang maaliw-aliw na paglikha ng namumukod na kagandahan. (Poetry is the rhythmical creation of beauty in words.)

Ani ni John Ruskin:

Ang tula ay tahasang pagpapahiwatig, sa tulong ng guniguni at nag-aalimpuyong gunamgunam, at matibay na saligan para sa mararangal na damdamin. Na ang ibig kong ipakahulugan sa marangal na damdamin ay ang apat na pangunahing nagdudulot ng simbuyo ng kalooban na gaya ng Pag-ibig, Paghanga, Pagsamba na ang kasalungat: Pagkamuhi, Pag-kapoot, Pagkasindak, at hindi madalumat na kalungkutan.

(Poetry is the suggestion by the imagination of noble grounds for the noble emotions. I mean by the noble emotions those four principal sacred passions — Love, Veneration, Admiration, and Joy <this latter especially, if unselfish>, and their opposites — Hatred, Indignation <or Scorn>, Horror, and Grief, this last, when unselfish, becoming Compassion.)

Pahayag ni Charles Mills Gayley:

Ang tula ay isang pagbabagong-anyo sa buhay, o isang paglalarawan ng buhay na ang kagandahan ay hinahango sa guniguni na pinaparating o inihahatid sa ating mararangal na damdamin at ipinahayag sa pamamagitan ng masinop ng pangugusap at nag-aagkin ng namumukod na kariktang pinatitingkad ng tumpak na aliw-iw, na lalong gumaganda kung gumagalaw sa mga may sukat.

Ayon kay Percy Bysshe Shelley, ang panulaan ay instrumento ng guni-guni.

## **203) Mga Uri ng Tayutay**

Ano ang tayutay?

Ang tayutay ay isang matalinghagang pahayag na nagbibigay ng mabisang kahulugan upang lalong maging mabisa at makulay ang isang paglalarawan.

Ano ang mga uri ng tayutay?

1. Pagtutulad (simile) - ginagamit sa paghahambing ng dalawang magkaibang bagay, tao, pangyayari at iba pa. Gumagamit ng mga salitang tulad ng, gaya ng, para ng, kawangis, atbp.
2. Pagwawangis (metaphor) - katulad ng pagtutulad ngunit hindi ito gumagamit ng mga salita gaya ng sa pagtutulad.
3. Pagmamalabis (hyperbole) - lubhang nagpapalabis sa kalagayan ng tao, hayop, bagay at halaman
4. Pagbibigay-katauhan (personification) - pagsasalin ng katangian ng tao sa mga bagay, may buhay man o wala
5. Pagpapalit-tawag (metonymy) - mahabang pangungusap na isang salita lamang ang katumbas
6. Pagpapalit-saklaw (synecdoche) - maaari dito banggitin ang bahagi bilang pagtukoy sa kabuuan at maaaring isang tao ang kumakatawan sa isang grupo

## **204) Apat na Kayarian ng Salita**

### **1. PAYAK**

- salitang-ugat lamang

Halimbawa: araw

### **2. INUULIT**

- inuulit ang kabuuan nito o ang isa o higit pang pantig nito.

Dalawang uri ng pag-uulit:

- a. pag-uulit na ganap - inuulit ang salitang-ugat  
halimbawa: araw-araw

b. pag-uulit na di-ganap - inuulit lamang ang bahagi ng salita  
Halimbawa: kakanta

### 3. MAYLAPI

- binubuo ng salitang-ugat at isa o higit pang panlapi

Halimbawa:

unlapi - umayaw

gitlapi- sinulat

hulapi - patayin

kabilaan (sa unahan at hulihan) - nagpatayan

### 4. TAMBALAN

- dalawang salitang pinagsasama para makabuo ng isang salita

Halimbawa:

asal-hayop

bahaghari

silid-aralan

hampaslupa

Iyan ang apat na kayarian ng salita, at mga halimbawa ng bawat isa.

## 205) Mga Uri ng Anyong Lupa

Mga Uri ng Anyong Lupa (Types of Land Forms)

kapatagan (plain)

bundok (mountain)

bulkan (volcano)

burol (hill)

lambak (valley)

talampas (mesa) 頂上が平らで周囲が急な崖の地形

tangway (peninsula)

bulubundukin (mountain range) 山脈

pulo (island)

yungib / kuweba (cave)

Ano ang anyong-lupa? (What is a landform?)

Ang anyong lupa ay isa sa mga katangiang bumubuo sa ibabaw ng daigdig.

(A landform is one of the features that make up the earth's surface.)

## 206) Ang Mga Karapatang Pantao

Mga Karapatang Pantao (Human Rights)

karapatang mamuhay (right to live)

kalayaan sa pagsasalita (freedom of speech)

pagkakapantay-pantay sa harap ng batas (equality before the law)

mga panlipunang karapatan (social rights)

mga pangkalinangang karapatan (cultural rights)

mga pangkabuhayang karapatan (economic rights) pertaining to livelihood 関連

ang karapatang makilahok sa kultura (the right to participate in culture)

ang karapatan sa pagkain (the right to food)

ang karapatang makapaghanapbuhay (the right to work for a living)

ang karapatan sa edukasyon (the right to education)

Ang mga karapatang pantao ay ang payak na mga karapatan at mga kalayaang nararapat na matanggap ng lahat ng mga tao. (Human rights are the basic rights and freedoms to which all humans are entitled.)

## 207) Iba't Ibang Disiplina ng Agham

Anu-ano ang mga agham-panlipunan? (What are the social sciences?)

antropolohiya (anthropology) 人間学

pakikipagtalastasan o komunikasyon (communication)

ekonomiya (economics)

etnomusikolohiya (ethnomusicology) 民族音楽学

heograpiya (geography)

lingguwistika (linguistics)

agham pampulitika (political science)

sikolohiya (psychology)

semiotika (semiotics) 記号論

sosyolohiya (sociology)

Anu-ano ang mga likas na agham? (What are the natural sciences?)

astronomiya (astronomy), biyolohiya (biology), kimika (chemistry),

pisika (physics), agham pang-planeta (planetary science)

## 208) The Famous Poem 'Trees'

ORIGINAL ENGLISH POEM

TAGALOG TRANSLATION OF POEM



## Trees

## Punungkahoy

I think that I shall never see  
A poem lovely as a tree.

Sa aking palagay ay hindi na ako makakakita pa  
Ng tulang sindikit nitong punungkahoy na kaaya-aya

A tree whose hungry mouth is prest  
Against the sweet earth's flowing breast;

Bibig na dayukdok di ibig alisin sa pagkakadikit  
Sa dibdib ng lupang ang daloy ng buhay, walang kasingtamis

A tree that looks at God all day,  
And lifts her leafy arms to pray;

Sa buong maghapon, sa mukha ng Diyos lamang nakatingin  
Ang dahunang bisig ay nangakataas sa pananalangin

A tree that may in summer wear  
A nest of robins in her hair;

Kung nagtatag-init, ang malagong buhok ay nahihiyasan  
Ng pugad ng ibong pugad din ng tuwa at kaligayahan

Upon whose bosom snow has lain;  
Who intimately lives with rain.

Sa kanyang kandungan, ang kabusilaka'y doon umiidlip  
Sa buhos ng ulan ay magkarayamang nakikipagtalik

Poems are made by fools like me,  
But only God can make a tree.

Tula'y nagagawa ng mga gaya kong mulala at hangal,  
Mga punungkahoy, ang nakagagawa'y tanging Diyos lamang.

- by Joyce Kilmer (1886–1918)

- salin ni Rufino Alejandro

### 209) Study 'Ako ay Pilipino' Song

#### ORIGINAL TAGALOG LYRICS

Ako ay Pilipino  
Ang dugo'y maharlika  
Likas sa aking puso  
Adhikaing kay ganda  
Sa Pilipinas na aking bayan  
Lantay na Perlas ng Silanganan  
Wari'y  
natipon ang kayamanan ng Maykapal

#### FREE ENGLISH TRANSLATION

I am Filipino,  
Of noble blood.  
Inherent in my heart  
An ambition so beautiful.  
In the Philippines my country,  
the pristine Pearls of the Orient,  
the treasures of God have been gathered,  
it seems

Bigay sa 'king talino  
Sa mabuti lang laan  
Sa aki'y katutubo  
Ang maging mapagmahal

KORO :

Ako ay Pilipino,  
Ako ay Pilipino  
Isang bansa, isang diwa  
Ang minimithi ko

Sa bayan ko't bandila  
Laan buhay ko't diwa  
Ako ay Pilipino,  
Pilipinong totoo

Ako ay Pilipino,  
Ako ay Pilipino  
Taas noo kahit kanino  
Ang Pilipino ay Ako!

## 210) Study 'Alay' Song by Kamikazee

### ORIGINAL TAGALOG LYRICS

Pinagpala ang makilala ka  
Ikaw ang dahilan ng aking paghinga  
At sa 'yong mga mata  
Pag-ibig ay damang-dama  
Di masusukat aking ligaya

Ngunit sa kabila ng lahat  
Ika'y aking nakakalimutan  
At sa oras ng kahinaan  
'di ka nang-iiwan

Ito ay alay ko sa 'yo  
Panalangin ng isang hamak na katulad ko  
Ito ay alay ko sa 'yo  
Awiting kinakanta ng puso ko

Intelligence given me,  
Use it only for good.  
It's natural  
For me to be loving.

CHORUS :

I am Filipino,  
I am Filipino  
One country, one spirit  
Is what I strongly desire

To my country and flag  
I offer my life and spirit  
I am Filipino,  
a real Filipino

I am Filipino,  
I am Filipino  
Head raised high to to all  
The Filipino is Me!

### FREE ENGLISH TRANSLATION

I was blessed to have met you  
You're the reason I breathe  
And in your eyes  
I really feel the love  
My happiness can't be measured

But despite everything  
I'm forgetting you  
And in times of weakness  
You don't leave behind

This is my offering to you  
The prayer of a wretch like me  
This is my offering to you  
A song that my heart is singing.

Pinagpala ang makilala ka  
Ikaw ang dahilan ng aking paghinga  
Lahat ng ito'y wala kung di dahil sa 'yo.  
Di masusukat ang iyong puso.

Ngunit sa kabila ng lahat  
Ika'y aking nakakalimutan  
At sa oras ng kahinaan  
'di ka nang-iiwan

Ito ay alay ko sa 'yo  
Panalangin ng isang hamak na katulad ko  
Ito ay alay ko sa yo  
Awiting kinakanta ng puso ko

Ito ay alay ko sa 'yo  
Panalangin ng isang hamak na katulad ko  
Ito ay alay ko sa 'yo  
Ganap na pagsuko sa piling mo.

**211) Study 'Anak' by Freddie Aguilar**  
Anak (Child) by Freddie Aguilar

Original Tagalog Lyrics

Noong isilang ka sa mundong ito  
Laking tuwa ng magulang mo  
At ang kamay nila ang iyong ilaw

At ang nanay at tatay mo'y  
Di malaman ang gagawin  
Minamasdan pati pagtulog mo

At sa gabi'y napupuyat ang iyong nanay  
Sa pagtimpla ng gatas mo  
At sa umaga nama'y kalong ka  
Ng iyong amang tuwang-tuwa sa iyo

Ngayon nga ay malaki ka na  
Nais mo'y maging malaya  
'Di man sila payag

I was blessed to have met you  
You're the reason I breathe  
All this would be nothing if not for you.  
Your heart cannot be measured.

But despite everything  
I'm forgetting you  
And in times of weakness  
You don't leave behind

This is my offering to you  
The prayer of a wretch like me  
This is my offering to you  
A song that my heart is singing

This is my offering to you  
The prayer of a wretch like me  
This is my offering to you  
A total surrender to you.

Free English Translation

When you were born in this world  
Your parents were very happy  
And their hands were your light

And your mom and dad  
were beside themselves  
Watching even when you were asleep

Your mom stayed up nights  
preparing your milk  
And in the morning you were cradled  
by your dad who was so fond of you

Now that you've grown  
You want to be free  
Though they don't agree

Walang magagawa

They can't do anything

Ikaw nga ay biglang nagbago  
Naging matigas ang iyong ulo  
At ang payo nila'y sinuway mo

You suddenly changed  
You became stubborn  
And you went against their advice

'Di mo man lang inisip na  
Ang kanilang ginagawa'y para sa iyo.

You didn't even take into account  
what they did for you.

'Pagkat ang nais mo'y  
Masunod ang layaw mo  
'Di mo sila pinapansin

'Cause what you wanted was  
to follow your whim.  
You didn't pay them heed.

Nagdaan pa ang mga araw  
At ang landas mo'y naligaw  
Ikaw ay nalulong sa masamang bisyo

The days passed  
You lost your way  
You fell into bad ways

At ang una mong nilapitan  
Ang iyong inang lumuluha  
At ang tanong,  
"Anak, ba't ka nagkaganyan?"

And the first you approached  
was your weeping mother  
And her question: "Child,  
What happened to you?"

At ang iyong mga mata'y  
biglang lumuha nang di mo pinapansin

And your eyes welled up  
The tears unconsciously fell

Pagsisisi ang sa isip mo'y  
Nalaman mong ika'y nagkamali

Regret was on your mind  
You realized you were wrong

Kahapon ay nilimot mo  
Pati ang iyong masamang bisyo  
Laking pasalamat ng magulang mo

You forgot yesterday  
Including your bad ways  
Your parents were very grateful

Ikaw nga ay tuluyang nagbago  
Natagpuan ang sarili.  
Galaw ng isip mo, matuwid na.

You really cleaned up,  
found yourself.  
Your thinking got straight.

Patuloy ang takbo ng araw  
At ikaw ay natutong umibig.  
'Di naglaon at ipinasya mong  
Lumagay ka na sa tahimik

The days continued on  
And you learned to love.  
Before long you decided  
to settle down

Pagkabinata mo'y natapos na

Your youth is over

Malapit ka nang maging ama  
Kaya lalong nagsikap nang husto

Dumating ang iyong hinihintay  
Sinilang ang panganay mo  
Parang langit ang 'yong nadama

Ngayon, anak, alam mo na  
Kung ano'ng pakiramdam  
ng maging isang ama

Ganyan din ang nadarama  
Ng iyong ama't ina  
nang ikaw ay makita

Ngayon iyong naramdaman  
Ngayon iyong naranasan  
Ngayon iyong maiintindihan

Tama pala ang iyong ina  
Tama pala ang iyong ama  
Ngayon hindi ka na magtataka

Hindi pala birong maging magulang  
O ngayon iyong dinaranas...

## 212) Study 'Harana' (Serenade)

HARANA (Serenade) by Parokya ni Edgar

### Original Tagalog Lyrics

Uso pa ba ang harana?  
Marahil ikaw ay nagtataka  
Sino ba 'tong mukhang gago?  
Nagkandarapa sa pagkanta  
At nasisintunado sa kaba

Meron pang dalang mga rosas  
Suot nama'y maong na kupas  
At nariyan pa ang barkada  
Nakaporma naka-barong  
Sa awiting daig pa

You're almost a father  
So you strive all you can

The day arrived  
Your first child was born  
It felt like heaven to you

Now, child, you know  
what it feels like  
to be a father

It was also what your  
mom and dad felt  
when they saw you

Now you feel  
Now you experience  
Now you understand

Your mother was right  
Your father was right  
Now you no longer wonder

It's no joke to be a parent  
Now you're experiencing it...

### English Translation

Are serenades still in fashion?  
Perhaps you're wondering  
Who's this looking stupid  
Over-eagerly singing  
So nervous he's out of tune

He's even holding roses  
But wearing faded jeans  
And with his buddies too  
Wearing formal attire  
Belting out a song

minus one at sing along

that can beat karaoke

Koro:

Puno ang langit ng bituin  
At kay lamig pa ng hangin  
Sa 'yong tingin ako'y nababaliw  
Giliw..  
At sa awitin kong ito  
Sana'y maibigan mo  
Ibubuhos ko ang buong puso ko  
Sa isang munting harana para sa 'yo

Chorus:

The sky is full of stars  
And the wind is cold too  
I go crazy at your glance  
Beloved...  
And with this, my song  
I hope you like it  
I'll pour out my heart  
In this humble serenade for you

Hindi ba't parang isang sine  
Isang pelikulang romantiko  
Hindi ba't ikaw ang bidang artista  
at ako ay iyong leading man  
Sa istoryang nagwawakas  
sa pag-ibig na wagas Free

Isn't it like a movie  
A romantic film  
Aren't you the star  
and I'm your leading man  
In a story that ends  
in a love that is perfect.

### 213) Study 'Penpen De Sarapen'

Penpen de Sarapen is a popular children's rhyming chant in the Philippines.

#### TAGALOG SONG LYRICS

Pen pen de sarapen,  
de kutsilyo de almasen  
Haw, haw de carabao batutin

Sipit namimilipit ginto't pilak  
Namumulaklak sa tabi ng dagat.

Sayang pula tatlong pera  
Sayang puti tatlong salapi

The verses don't make much sense but the words are fun to say. Filipino children use it to select the person who's going to be the "it" in a game. It's the Tagalog version of the English counting rhyme "Eeny, meeny, miny, moe."

#### TRANSLATION OF THE TAGALOG WORDS AND PHRASES

kutsilyo (knife)  
almasen (warehouse)

batutin (stinky)  
 ginto't pilak (gold and silver)  
 sayang pula (red skirt)  
 tatlong pera (three money) pesos  
 sayang puti (white skirt)  
 tatlong salapi (three money) coins

## 214) Study 'Sitsiritsit, Alibangbang'

The Tagalog word sitsiritsit doesn't really mean anything. It's just to call someone's attention. The song in general is one of those traditional ditties that are funny in being nonsensical. 短い歌

### TAGALOG LYRICS

Sitsiritsit, alibangbang  
 Salaginto at salagubang  
 Ang babae sa lansangan  
 Kung gumiri'y parang tandang

Santo Niño sa Pandacan  
 Putoseko sa tindahan  
 Kung ayaw mong magpautang  
 Uubusin ka ng langgam

Mama, mama, namamangka  
 Pasakayin yaring bata.  
 Pagdating sa Maynila  
 Ipagpalit ng manika.

Ale, ale namamayong  
 Pasukubin yaring sanggol.  
 Pagdating sa Malabon  
 Ipagpalit ng bagoong.

salaginto (a goldbug)  
 salagubang (a June beetle) カブト虫  
 babae sa lansangan (a woman in the street)  
 gumiri (sways her hips)

### ENGLISH TRANSLATION

Sitsiritsit, butterfly  
 Goldbug and June beetle  
 The woman on the street  
 Struts like a rooster

Blessed Child in Pandacan  
 Rice biscutis at the store  
 If you won't lend me money  
 The ants will finish you off

Sir, sir, rowing the boat  
 Let this child take a ride  
 Once you get to Manila  
 Exchange her for a doll

Madam, madam, with the umbrella  
 Let this child take shade  
 Once you get to Malabon  
 Exchange her for fish paste.

## 215) Study 'Katakataka'

How mysterious it is to fall hard for someone whom you were just kidding around

with at first. Katakataka (Kalanchoe pinnata) is also the name of a medicinal plant in the Philippines. This 'miracle plant' is called kataka-taka (astonishing) because after the leaves fall off the stem, new leaves quickly sprout out again.

冗談を言う、からかう

## TAGALOG-ENGLISH TRANSLATION OF LYRICS

ang katulad ko (someone like me )

kataka-taka (astonishing; puzzling; a marvel)

Kataka-takang mahibang ang katulad ko sa iyo  
(It's remarkable for someone like me to fall for you)

Biru-biru ang simula (Joking around at first)

Ang wakas pala ay ano? (The ending is what?)

Ayaw-ayaw pa ako (I profess not to want it) 公言する

ngunit'yan ay'di totoo (but that isn't true)

Dahil sa iyo (Because of you )

puso kong ito'y binihag mo (this heart of mine you've captivated)

Ala-ala ka maging gabi't araw (Thinking of you day and night)

### 216) Study 'Leron, Leron Sinta'

Leron Leron Sinta is a folk song that reflects well the humor of Filipinos.

Leron, Leron, sinta

Buko ng papaya

Dala dala'y buslo

Sisidlan ng sinta

Pagdating sa dulo'y

Nabali ang sanga,

Kapos kapalaran

Humanap ng iba.

In these popular first verses, the woman is singing about her beloved Leron who climbed up a papaya tree with a basket in which he expected to put



the papaya fruit he was going to pick. But when he reached the top of the tree, the branch broke. The woman says what bad luck that was.  
"I'll find someone (?) else!"

Halika na Neneng,  
tayo'y manampalok  
Dalhin mo ang buslo,  
sisidlan ng hinog  
Pagdating sa dulo'y  
uunda-undayog  
Kumapit ka Neneng,  
baka ka mahulog.

Man singing: "Come on, Neneng. Let's go pick some tamarind. Bring the basket to put the ripe ones in. Reaching the top, the branches sway. Hold tight, Neneng, or you might fall.

Ako'y ibigin mo,  
lalaking matapang  
Ang sundang ko'y pito,  
ang baril ko'y siyam.

Ang lalakaran ko'y  
parte ng dinulang.  
Isang pinggang pansit,  
ang aking kalaban!

"Love me, I'm a brave man. I have seven large knives and nine guns.  
I'm going to walk to that table. A plate of stir-fried noodles is my foe!"

#### TRANSLATION OF THE TAGALOG WORDS

sinta = (my) love  
buslo = basket  
dala = carrying  
sisidlan = in which to place  
pagdating = upon arriving sa dulo = at the end  
nabali = broke  
sanga = branch  
kapos kapalaran = lacking in good fortune  
humanap = looked for  
iba = another

## 217) Study 'Paruparong Bukid'

### TAGALOG SONG LYRICS

Paruparong bukid na lilipad-lipad  
Sa gitna ng daan papagapagaspas  
Isang bara ang tapis  
Isang dangkal ang manggas  
Ang sayang de kola  
Isang piyesa ang sayad  
May payneta pa siya — uy!  
May suklay pa man din — uy!  
Nagwas de-ohetes ang palalabasin  
Haharap sa altar at mananalamín  
At saka lalakad nang pakendeng-kendeng.

This song compares a woman to a mountain butterfly.

Paruparong Bukid (Mountain Butterfly)  
paru-paro (butterfly)  
bukid (mountain)  
lipad (to fly )  
lilipad-lipad (flitting about)  
sa gitna ng daan (in the middle of the road)  
manggas (sleeve)  
pagaspas (flapping of wings)  
mananalamín (to look in the mirror)

## 218) Study 'Magtanim ay Di Biro'

Magtanim ay di biro  
Maghapon nakayuko  
Di naman makatayo  
Di naman makaupo

Bisig ko'y namamanhid (Braso ko'y namamanhid)  
Baywang ko'y nangangawit.  
Binti ko'y namimintig  
Sa pagkababad sa tubig.

Kay pagkasawing-palad

Ng inianak sa hirap,  
Ang bisig kung di iunat,  
Di kumita ng pilak.

Sa umagang pagkagising  
Lahat ay iisipin  
Kung saan may patanim  
May masarap na pagkain.

Halina, halina, mga kaliyag,  
Tayo'y magsipag-unat-unat.  
Magpanibago tayo ng lakas  
Para sa araw ng bukas

This folk song is about the physically strenuous work of planting rice.

骨の折れる

magtanim (to plant)  
di biro ("no joke" = not easy)  
maghapon (all afternoon)  
nakayuko (bent over)  
di makatayo (unable to stand)  
di makaupo (unable to sit)  
Tayo'y magsipang-unat-unat. (Let's stretch a bit.)

## 219) Study 'Kahit Saan'

The man speaking in **this love poem** is addressing someone he is totally in love with. It would be difficult for a woman to listen to this poem and not be moved by his passion.

Tula : Kahit Saan (Wherever)

This Tagalog poem was written by Filipino poet José Corazón de Jesús.

### KAHIT SAAN

Kung sa mga daang nilalakaran mo,  
may puting bulaklak ang nagyukong damo  
na nang dumaan ka ay biglang tumungo  
tila nahihiyang tumunghay sa iyo. . .  
Irog, iya'y ako!

Kung may isang ibong tuwing takipsilim,  
nilalapitan ka at titingin-tingin,  
kung sa iyong silid masok na magiliw  
at ika'y awitan sa gabing malalim. . .  
Ako iyan, Giliw!

Kung tumingala ka sa gabing payapa  
at sa langit nama'y may ulilang tala  
na sinasabugan ikaw sa bintana  
ng kanyang malungkot na sinag ng luha  
Iya'y ako, Mutya!

Kung ikaw'y magising sa dapit-umaga,  
isang paruparo ang iyong nakita  
na sa masetas mong didiligin sana  
ang pakpak ay wasak at nanlalamig na. . .  
Iya'y ako, Sinta!

Kung nagdarasal ka't sa matang luhaan  
ng Kristo'y may isang luhang nakasungaw,  
kundi mo mapahid sa panghihinayang  
at nalulungkot ka sa kapighatian. . .  
Yao'y ako, Hirang!

Ngunit kung ibig mong makita pa ako,  
akong totohanang nagmahal sa iyo;  
hindi kalayuan, ikaw ay tumungo  
sa lumang libinga't doon, asahan mong. . .  
magkikita tayo!

Kahit Saan (Wherever)  
sa mga daang nillalakaran mo (in the streets you walk upon)  
damo (grass)  
puting bulaklak (white flower)  
nahihyang tumunghay sa iyo (embarrassed to raise its face towards you)  
Irog, iya'y ako! (Beloved, that would be me! )  
Kung may isang ibong (If there is a bird)  
tuwing takipsilim (whenever night approaches )  
ikaw'y awitan sa gabing malalim (sing to you in the deep night)  
isang paruparo ang iyong nakita (a butterfly you see)  
Iya'y ako, Sinta! (That's me, Love!)

## 220) Study 'Bahay Kubo' Song

This is the Study Guide for the Tagalog folk song **Bahay Kubo** (Nipa Hut).

Bahay Kubo (Nipa Hut)

Bahay kubo, kahit munti  
Ang halaman doon ay sari-sari.  
Singkamas at talong, sigarilyas at mani  
Sitaw, bataw, patani.

Kundol, patola, upo't kalabasa  
At saka mayroon pang labanos, mustasa,  
sibuyas, kamatis, bawang at luya  
sa paligid-ligid ay puro linga.

Listen to pronunciation of the following Tagalog words:

bahay = house

kubo = hut

kahit = even though

munti = small, meager, humble

sari-sari = varied, of different kinds

saka = also

mayroon = there are

paligid = around the area

puro = all

puno ng = full of

halaman = plant

singkamas = jicama (Mexican turnip) カブ

talong = eggplant ナスビ

sigarilyas = winged bean

(Psophocarpus tetragonolobus, from the Spanish seguidillas)

mani = peanut

sitaw = string bean

bataw = lablab bean (Dolichos lablab)

patani = lima bean

kundol = wax gourd (Benincasa hispida)

patola = loofah (Luffa acutangula)

upo = bottle gourd (Lagenaria siceraria)

kalabasa = squash

upo't kalabasa = upo and kalabasa ('t is short for at, meaning 'and')

labanos = radish

mustasa = mustard

sibuyas = onion

kamatis = tomato

bawang = garlic

luya = ginger

linga = sesame

Other variations of the last line include

"Sa paligid-ligid ay puno ng linga." and "Sa paligid-ligid ay maraming linga."

## **221) Ang Kaibigang Tunay (True Friend)**

This is the Study Guide for the Tagalog poem Ang Kaibigang Tunay, a short children's poem about friendship. The word Siya can refer to a He or a She.

This short Tagalog poem was written by Filipino poet Al Q. Perez. It is included in his poetry collection bahay-kubo: Mga Tulang Pambata, published by the Philippine Normal College Press in 1967. Tulang Pambata is Tagalog for "Children's Poem."

### **ORIGINAL TAGALOG POEM**

#### **ANG KAIBIGANG TUNAY**

Kaibigang tunay ay laging matapat,  
ang tulong ay laan sa lahat ng oras.

Siya ay mabait at saka marangal  
sa lahat ng saglit ay maaasahan.

Sa pangangailangan, siya'y laging handa  
nang ang kaibiga'y hindi mapahiya.

Siya'y nakalaan kahit na magtiis  
upang mapagbigyan, katotong matalik.

Kaibigang lubos, kaibigang tapat  
ay kayamanan din ang nakakatulad.

### **FREE ENGLISH TRANSLATION**

## THE TRUE FRIEND

A true friend is always faithful,  
provides help at any time.

She is kind and honorable,  
can be relied upon at any time.

In need, she is always ready,  
so that her friend won't be embarrassed.

She's devoted even when tried,  
in order to indulge her close friend.

A perfect friend, a faithful friend  
can also be compared to treasure.

This poem reads so much better in the original Tagalog!

### **222) Preschool Children**

Tayo. Tumayo tayo. (Stand. Let's stand.)

Upo. Umupo tayo. (Sit. Let's sit down.)

Tahimik! (Quiet! )

Tama na 'yan. (Enough of that. )

Tama. Mali. (Right. Wrong. )

Isa. Dalawa. Tatlo. (One. Two. Three. )

Kumanta tayo. (Let's sing. )

Laro tayo. (Let's play. )

See also: Animals, Numbers, Fruits, Vegetables  
More Tagalog Flash Cards

Vocabulary List: Animals

The Tagalog word for 'animal' is hayop.

oso (bear ) baka (cow) usa (deer) kabayo (horse) ahas (snake )  
Baboy! (Pig! ) buwaya (crocodile) kambing (goat) unggoy (monkey )  
tupa (sheep) pusa (cat) kalabaw (carabao) aso (dog) kuneho (rabbit)  
kuting (kitten) elepante (elephant) tuta (puppy) daga (rat/mouse)  
bibi (duckling) langgam (ant) palaka (frog) butete (tadpole)

## Numbers in Tagalog

Tagalog words for 'number' are bilang and numero.

isa (one) dalawa (two) tatlo (three) apat (four) lima (five)  
anim (six) pito (seven) walo (eight) siyam (nine) sampu (ten)

## PRUTAS is Fruit in Tagalog

The Tagalog word for 'fruit' is prutas, from the Spanish plural frutas.

suha (pomelo) chico (sapodilla) guyabano (soursop) kaimito (star apple)  
sampalok (tamarind) rambutan (Nephelium lappaceum) mansanas (apple)  
saging (banana) ubas (grapes) mangga (mango) bayabas (guava)  
langka (jackfruit) papaya (papaya) pinya (pineapple)  
pakwan (watermelon) singkamas (jicama)

## GULAY is Vegetables in Tagalog

The Tagalog word for 'vegetable' is gulay.

petsay (bokchoy) repolyo (cabbage) pipino (cucumber)  
talong (eggplant) upo (gourd) sibuyas (onion)  
kintsay / kinchay (Chinese celery / Chinese parsley / cilantro)  
bawang (garlic) labanos (radish) kabuti (mushroom)  
kalabasa (squash, pumpkin) sitaw (string bean)  
kamatis (tomato) wansoy (coriander)

## 223) Talk to Filipino Children

The Tagalog words for 'child' are bata and anak.

The general Tagalog word for 'child' is bata,  
but in reference to someone's child, the word anak is used.

Ang talino ng bata. (The child is smart.)  
Matalino ang anak ni Ana. (Ana's child is smart.)  
Mahal ko ang anak ko. (I love my child.)  
Halika dito. (Come here. )  
Gutom ka ba? (Are you hungry?)  
Nauuhaw ka ba? (Are you thirsty?)  
Inaantok ka ba? (Are you sleepy?)  
Tulog na. (Go to sleep. "Time to go to bed.")  
Matulog ka na... (Go to sleep already...)  
Gising na... (Wake up already... "Rise and shine!")



Bangon na. (Get up. ) from bed  
 Kain na. (Eat already. "Time to eat.")  
 Huwag mong galawin iyan. (Don't touch that. )  
 Gusto mo bang maglaro? (Do you want to play?)  
 Gusto mo bang matulog? (Do you want to sleep?)  
 Gusto mo bang kumain? (Do you want to eat?)  
 Anong gusto mong kainin? (What do you want to eat?)  
 Anong gusto mong inumin? (What do you want to drink?)

## **224) Games and Toys**

laruan (toy)  
 laro (game)  
 maglaro (to play)  
 tambol (drum)  
 taguan (hide and seek)  
 turumpo (toy top)  
 holen (marbles)  
 manika (doll)  
 saranggola (kite)  
 piko (hopscotch)  
 laruang baril (toy gun)  
 bola (ball)

## **225) Abakada Tagalog Alphabet**

Filipino children learn the alphabet through the ABAKADA, which is the basic Tagalog alphabet with 20 letters. Today, the official Filipino alphabet has 28 letters because of the inclusion of letters from other Western alphabets, but Filipino children still begin their education by learning the basic Tagalog alphabet: a-ba-ka-da.

a (a) b (ba) k (ka) d (da) e (e) g (ga) h (ha) i (i) l (la) m (ma)  
 n (na) ng (nga) o (o) p (pa) r (ra) s (sa) t (ta) u (u) w (wa) y (ya)

a, b, k, d, e, g, h, i, l, m, n, ng, o, p, r, s, t, u, w, y  
 a, ba, ka, da, e, ga, ha, i, la, ma, na, nga, o, pa, ra, sa, ta, u, wa, ya

## **226) Mga Halimbawa ng Simile (Pagtutulad)**

Ang pagtutulad o simile ay ginagamit

sa paghahambing ng dalawang magkaibang bagay, tao, pangyayari at iba pa.

Mga Halimbawa ng Pagtutulad: (Examples of Similes)

Ikaw ay tulad ng bituin. (You are like a star.)

Ang puso mo ay gaya ng bato. (Your heart is like a stone.)

Ang gerilya ay tulad ng makata. (A guerilla is like a poet.)

Ang paghahabi ng tela ay gaya ng paghihirap ng isang tao.

(Weaving cloth is like the suffering of a person.)

Ang paghihintay sa paghinog ng prutas ay gaya ng pagbubuntis.

(Waiting for fruit to ripen is like being pregnant.)

Ang pag-ibig mo ay para ng tubig – walang lasa.

(Your love is like water – flavorless.)

Ang mga pangako mo ay parang hangin. (Your promises are like air.)

Sa ilalim ng mga dayuhan, ang Pilipinas ay naging parang kalabaw.

(Under foreigners, the Philippines became like a carabao.)

Ang bandila sa hangin ay kawangis ng malaking ibon na nakaladlad ang pakpak.

(The flag in the wind is like a large bird with wings spread out.)

Ang ulap ay kawangis ng mukha ng tao. (The cloud is akin to a person's face.)

## **227) Limang Sukat at Animang Sukat**

Halimbawa ng limang sukat o pantig:

Tayo'y umalis  
dito sa libis  
ng kanyang bukid!  
Kata'y lumigpit  
doon sa langit  
ng panaginip...

Halimbawa ng animang sukat o pantig:

Kung ano ang buhay,  
siyang kamatayan...

Ang hirap ko'y alam  
ng iyong kariktan  
tapatin mo lamang  
yaring karaingan  
At bigyan ng buhay,  
ang pag-asang patay!

Ano ang sukat? (What is meter? )

Ang sukat ay bilang ng pantig sa loob ng isang taludtod ng tula.  
(Meter is the number of syllables in one line of poetry.)

Ang sukat ay maaaring buhat sa apat o hanggang walo o ilan man sa bawat hati.

## **228) Halimbawa ng Tulang Liriko**

Halimbawa ng Tulang Liriko:  
Sa Dalampasigan ni Teodoro A. Agoncillo

I.

O mumunting alon!  
Buhat sa magalas na batong tuntungan,  
Namamalas kitang tumatakbo-takbo' t sumasayaw-sayaw  
Bago ka humalik sa dalampasigan.  
Sa sinasayaw-sayaw, sa tinakbu-takbo ikaw ay kundimang  
Namadmad sa labi ng isang kariktan!  
Sa sinayaw-sayaw at hinalik-halik sa aking paanan,  
Titik kang masigla ng luma ng talindaw.  
O mumunting alon! Buhat sa magalas na aking tapakan,  
Ikaw ay piraso' t nagkadurog-durog na sultanang buwan!

II

Buhat sa malayo,  
Ikaw' y dambuhalang busilak ng bagwis,  
Na kung ibuka mo' y parang niwawalat ang pinto ng langit,  
Sa pananambulat ng iyong tilamsik  
Ay nasaksihan ko ang pagkadurog-durog ng mga daigdig!  
Habang sa malayo ikaw ay mabagsik,  
Maamung-maamo, mayuming-mayumi ikaw kung lumapit!  
Sa buhanging tuyoy' t may kislap na init,  
Marahang-mabining idinarampi mo ang wagas na halik!

### III

Lumapit-lumayo

Ay pinapawi mo ang kayraming bakas

Na sa buhangina' y limbag na balita ng gabing lumipas,

Aywan kung ang mga magkatabing yapak

Ay pinawi mo rin sa bisa ng iyong pagliyang

Kung magkagayon man, nais kong isulat

Na "ibig ko na ring ako' y maging isang dagat na malawak;

Ako, sa ganito, ay magkakapalad

Maging kahalikan ng tuyong buhangin sa tabi ng dagat!

Sa ganya' y lagi nang mayroong kabulungan at kayakap-yakap!"

### IV

At ang mga bulong

Sa aki' y di ingay kundi mga awit

Ng pag-aanasan at pagsusumpaan ng lupa at tubig!

At sa paanan ko kung aking mamasid

Ang paghahabulan ng along animo' y kumakabang dibdib

Ng isang dalagang bago pang ninibig

Nais kong mawala, matunaw at muling iluwal ng langit,

Nang di ko madama yaring tinitiiis!

Sa aki' y di ingay ang naririnig ko- kundi mga tinig

Niring kaluluwang di man lumuluha' y may piping hinagpis!

## **229) Salitang Hiram sa Wikang Ingles**

Filipino Words from English

Babay - bye-bye / Basket - basket / Basketbol - basketball

Bilib - believe (impressed) / Breyk - break / Bolpen - ballpen

Dayari - diary / Dikri - decree / Drayber - driver / Dyip - jeep

Elementari - elementary / Eksport - export

Greyd - grade / Groseri - grocery

Hayskul - High School

Iskor - score / Iskrin - screen

Keyk - cake / Kostomer - customer / Kompyuter - computer

Lider - leader

Manedyer - manager / Masel - muscle / Misis - wife / Mister - husband

Nars - nurse

Peke - fake / Prinsipal - school principal / Pulis - police

Sori - sorry / Suspek - suspect

Taksi - taxi / Titser - teacher / Telebisyon – television

Trapik – traffic / Traysikel – tricycle / Treyning – training

### **230) Katawagang Pang-agham**

Below are scientific and mathematical terms coined in the 1960's by the Lupon ng Agham. Filipinos these days find it simpler to just make use of the English.

pamilang (numeral)

buumbilang (integer)

bahagimbilang (fraction)

panakda (numerator)

pamahagi (denominator)

kadagsinan (gravitation)

saluyan ng elektrisidad (conductor of electricity)

disaluyan (nonconductor)

kaalkahan (alkalinity)

kaasdan (acidity )

malabuntala (planetoid)

panandaan (algebra)

haynayan (biology)

kapnayan (chemistry)

liknayan (physics )

balikhaan (regeneration)

balisuplingan (reproduction)

ibutod (nucleolus)

dalubwikaan (linguistics)

sabansain (nationalize )

### **231) Katutubong Awit ng mga Tagalog**

There were about sixteen types of native Tagalog songs recorded in the Vocabulario de la lengua tagala, which was published in Manila in 1754 by Juan de Noceda and Pedro de Sanlucar. The Vocabulario was a Tagalog-Spanish dictionary intended for the use of the parish priests and missionaries stationed in the Tagalog provinces.

diona (wedding song)

talindao and auit (- sung at home)

indolanin and dolayanin (- street songs)

hila, soliranin and manigpasin (rowing songs)

holohorlo and oyayi (cradle songs)

ombayi (song of sadness)

omiguing (song of tenderness)

tagumpay (a triumphal song)

dopayanin and balicongcong (boat songs)

hiliriao (a drinking song)

Salitang Hiram sa Wikang Tsino

### **232) Mga Salitang Filipino na Hiram sa Mga Tsino**

sungki = protruding tooth

bimpo - face towel

bakya = wooden clog

hikaw = earrings

husi = cloth woven from silk thread or fibers

lawlaw = dangling downward, loose

susi = key

tanglaw = light

hiya = shame, embarrassment, timidity

selan = delicacy, fastidiousness

switik = artful, sly, cunning

paslang = to kill

buwisit = unlucky

suya = disgust, surfeit  
tiyak = sure, certain  
lawin = hawk  
sabsab = to eat like a pig or a dog  
tanso = copper  
katay = to butcher, to cut into pieces  
pakyaw = wholesale buying  
suki - long-standing customer or client  
huweteng = number-pairing game

### **233) Mga Tangway sa Pilipinas at Ibang Bansa**

Ano ang tangway? (What is a peninsula?)

Ang tangway ay lupang napapaligiran ng tubig sa tatlong tabi.  
(A peninsula is land surrounded by water on three sides.)

Mga Halimbawa ng Tangway sa Pilipinas  
(Examples of Peninsulas in the Philippines)

Tangway ng Zamboanga (Zamboanga Peninsula)

Ang Tangway ng Bataan ay bahagi ng islang Luzon.  
(The Bataan Peninsula is part of Luzon island.)

Mga Halimbawa ng Tangway sa Ibang Bahagi ng Mundo  
(Examples of Peninsulas in Other Parts of the World)

Tangway ng Korea (Korean Peninsula)

Ang Tangway Malayo ay nasa Timog-Silangang Asya.  
(The Malayan Peninsula is in Southeast Asia. )

Ang Italya ay binubuo ng isang mahabang tangway at ng dalawang malaking isla sa Dagat Mediterranean: Sicily at Sardinya.

Italy consists of a long peninsula and of two large islands in the Mediterranean Sea: Sicily and Sardinia.

### **234) BAHAY : Tambalang Salita**

Compound Words with BAHAY

bahay-aklatan (library)

bahay-aliwan ("amusement house" = brothel)  
bahay-ampunan (orphanage)  
bahay-anilan (beehive)  
bahay-baboy (pig pen)  
bahay-bakasyunan (vacation)  
bahay-bata (uterus, womb)  
bahay-kalakal (business firm)  
bahay-katayan (slaughterhouse)  
bahay-kubo (nipa hut)  
bahay-gagamba (spider web)  
bahay-hari (royal residence, palace)  
akyat-bahay ("climb-house" = burglar)  
bahay-langgam (ant colony, an nest )  
bahay-manok (chicken house)  
bahay-manukan (poultry house)  
bahay-paaralan (school)  
bahay-pagamutan (hospital )  
bahay-pamahalaan (town building, municipal hall)  
bahay-panuluyan (boarding house)  
bahay-pari (monastery)  
bahay-pukyutan (beehive)  
bahay-putakti (wasp hive)  
bahay-sanglaan (pawnshop)  
bahay-sayawan (dance hall, cabaret)  
bahay-sugalan (gambling house, cabaret)  
bahay-tubig (urinary bladder)  
bahay-tubig (small body of water )

### **235) Mga Tambalang Salita**

Mga Halimbawa ng Tambalang Salita

Anak-pawis  
Bahag-hari  
Balat-sibuyas  
Buntong-hininga  
Kapit-tuko  
Dahong-palay  
Takip-silim  
Bukang-liwayway  
Madaling-araw



Hatinggabi  
Tanghaling-tapat  
Silid-tulugan  
Bahay-aliwan  
Bahay-bata  
Anak-araw  
Pamatay-insekto  
Matanglawin  
Biglang-yaman  
Likas-yaman  
Tubig-alat  
Tubig-tabang  
Tengang-kawali  
Ingat-yaman  
Matapobre  
Patay-gutom  
Hampaslupa  
Akyat-bahay  
Boses-ipis  
Boses-palaka  
Ningas-kugon  
Nakaw-tingin  
Agaw-buhay  
Agaw-pansin  
Agaw-eksena  
Sirang-plaka  
Lakad-pagong  
Silid-aklatan  
Dalagang-bukid  
Hampas-lupa  
Isip-bata  
Urong-sulong  
Isip-lamok

Ano ang Tambalang Salita? (What is a Compound Word?)

Salita na binubuo ng dalawang payak na salita na bumubuo ng panibagong salita.  
(Word consisting of two simple words that form a new word.)

### **236) Mga Hayop na Matatagpuan sa Pilipinas**

Mga Hayop na Matatagpuan sa Pilipinas  
(Animals That Can Be Found in the Philippines)

kalabaw

carabao

scientific name: Bubalus bubalis carabanesis

Philippine Tarsier

scientific name: Tarsius syrichta

known locally as the Maumag in Visayan

Philippine Duck

scientific name: Anas luzonica

Least Philippine Forest Mouse

scientific name: Apomys camiguinensis

endemic to the island of Camiguin in the Philippines 固有の

Tawitawi Brown-dove

scientific name: Phapitreron cinereiceps

a species of bird endemic to the Philippines

Nicrophorus apo

a species of burying beetle found in Mindanao

named after Mount Apo

Platymantis dorsalis

a species of frog endemic to the Philippines

Tropical Geckos

Genus: Perochirus

endemic to the Philippines, Oceania and Japan

Philippine freshwater crocodile aka Mindoro crocodile

scientific name: Crocodylus mindorensis

a crocodile found only in the Philippines, primarily on the island of Mindoro

### 237) TANAGA (maiikling tula)

TANAGA

tanaga (a short poetic form that's the Filipino equivalent of the Japanese haiku)

tanaga (untitled poem of four lines

with each line equally having seven to nine syllables)

## Mga Halimbawa ng Tanaga

Palay siyang matino,  
Nang humangi' y yumuko;  
Nguni' t muling tumayo  
Nagkabunga ng ginto  
(PALAY)

Alipatong lumapag  
Sa lupa — nagkabitak,  
Sa kahoy nalugayak,  
Sa puso — naglagablab!  
(TAG-INIT)

The tanaga poems above were written by Ildefonso Santos.

Ano ang tanaga? (What is a tanaga?)

Ito ay maikling tula na may apat na taludtod at pito, walo o siyam  
na pantig kada taludtod.

(It is a short poem having four lines and seven, eight or nine syllables per line.)

## Mga Halimbawa ng TANAGA

Ang katoto kapag tunay  
hindi ngiti ang pang-alay  
kundi isang katapatan  
ng mataus na pagdamay.

(KAIBIGAN) ni Emelita Perez Baes

Palay siyang matino,  
Nang humangi' y yumuko;  
Nguni' t muling tumayo  
Nagkabunga ng ginto

(PALAY) ni Ildefonso Santos

Wala iyan sa pabalat  
at sa puso nakatatak,  
nadarama' t nalalasap

ang pag-ibig na matapat.

(PAG-IBIG) ni Emelita Perez Baes

Kabibi, ano ka ba?  
May perlas, maganda ka;  
Kung idiit sa taynga,  
Nagbubunitunghininga!

(KABIBI) ni Ildefonso Santos

Alipatong lumapag  
Sa lupa — nagkabitak,  
Sa kahoy nalugayak,  
Sa puso — naglagablab!

(TAG-INIT) ni Ildefonso Santos

Pag ang sanggol ay ngumiti  
nawawala ang pighati,  
pag kalong mo' y sumisidhi  
ang pangarap na punyagi.

(SANGGOL) ni Emelita Perez Baes

### **238) Telling Time in Tagalog**

Filipinos most commonly use Spanish numbers to tell time.

Anong oras na? (What time is it?)

Ala-una. (One o'clock.)

Alas-singko. (Five o'clock.)

Alas-singko ng umaga. (Five o'clock in the morning.)

Alas-singko ng hapon. (Five o'clock in the afternoon.)

Alas-dyes ng gabi. (Ten o'clock at night.)

1:00 ala-una - one o'clock

2:00 alas-dos - two o'clock

3:00 alas-tres - three o'clock

4:00 alas-kwatro - four o'clock

5:00 alas-singko - five o'clock

6:00 alas-sais - six o'clock

7:00 alas-siyete - seven o'clock  
8:00 alas-otso - eight o'clock  
9:00 alas-nwebe - nine o'clock  
10:00 alas-dyes - ten o'clock  
11:00 alas-onse - eleven o'clock  
12:00 alas-dose - twelve o'clock

ala una y medya (half past one)  
alas dose kwarenta y singko (12 : 45)

limang minuto (five minutes)  
Limang minuto lang. (Just five minutes.)  
Nasa oras. (On time.)  
Wala nang oras. (There's no time.)

### **239) Doing Business in Tagalog**

negosyo (business)  
negosyante (businessman / businesswoman)  
kontrata (contract)  
pera (money)  
bayad (payment)  
utang (debt)  
pautang (loan)  
bangko (bank)  
tseke (check)  
kumpanya (company)  
suhol (bribe ) 賄賂

Gusto kong magnegosyo sa Pilipinas.  
(I'd like to do business in the Philippines.)

Gusto naming magnegosyo sa Pilipinas.  
(We'd like to do business in the Philippines.)

May negosyo ang kumpanya namin sa Pilipinas.  
(Our company has business in the Philippines.)

Mahirap magnegosyo. (It's hard to do business.)

Kailangang magbayad ng suhol. (One has to pay a bribe.)

Magkano para ma-expedayt ito?

How much to have this expedited? 早く片付ける

(euphemism used when offering Filipino government officials a bribe;  
they'll understand even if you say it in English) 婉曲語法

Laging nakikidnap ang mga negosyante.

(Businesspeople are always getting kidnapped.)

Kasangkot pa ang pulis. (And the police are involved.)

## **240) Talk to Your Filipino In-Laws in Tagalog**

The most important thing language-wise is to use po and the second-person plural.

Never use Kamusta ka? ("How are you?") with an older person.

Use Kamusta po kayo?

Magandang umaga po. (Good morning.)

Kamusta po kayo? (How are you?)

Ano po ang gusto ninyong inumin? Ano pong gusto n'yong inumin?

(What would you like to drink?)

Kamusta po ang buhay? (How's life?)

Mabuti po ba kayo? (Are you fine?)

May problema po ba kayo? (Are you having any problems?)

May maitutulong po ba ako? (Is there anything I can help with?)

Tawagan n'yo po kami. (Call us.)

Huwag po kayong mag-alala. (Don't worry.)

Ako pong bahala. (I'll take care of it.)

Alagaan po ninyo ang inyong sarili.

(Take care of yourself. / Take care of yourselves.)

Sulatan n'yo po kami. (Write to us.)

Papadalhan po namin kayo ng litrato. (We'll send you pictures. )

Umupo po kayo. (Please sit down.)

Dito po. (Here.)

Dadalhin po namin ang mga bata. (We'll bring the kids.)

Isasama po namin ang mga bata. (We'll bring the kids along.)

sa susunod (next time)

ang apo ninyo / ang apo n'yo (your grandchild)

ang mga apo ninyo / ang mga apo n'yo (your grandchildren)

May maitutulong po ba kami? (Is there anything we can help with?)

Kami pong bahala. (We'll take care of it.)

May kailangan po ba kayo? (Is there something you need?)

Kailangan po ba ninyo ng pera? (Do you need money?)

Heto po. (Here you go.) giving something  
Para sa inyo po ito. (This is for you.)  
Huwag po kayong mahiya. (Please don't be embarrassed. )

### **241) With Your Filipina Maid**

The Tagalog word for 'maid' is katulong, which literally means 'helper.'  
(The Tagalog word for 'help' is tulong.) Here are a few Tagalog phrases  
to help you communicate with your Filipina maid :

Linisin mo ito. (Clean this.)  
Ganito. Ganyan. (This way. Like that.)  
Gamitin mo ito. (Use this.)  
Huwag mo itong galawin. (Don't touch this.)  
Huwag mo itong buksan. (Don't open this.)  
Huwag kang pumasok doon. (Don't go in there.)  
Huwag kang gumamit ng ~~~. (Don't use ~~~.)

Make sure whoever prepares your meals is screened for hepatitis. 肝炎  
Otherwise, be vigilant about handwashing. 用心深い

Maghugas ka ng kamay. (Wash your hands.)  
Lagi kang maghugas ng kamay. (Always wash your hands.)  
Naghugas ka ba ng kamay? (Did you wash your hands?)  
Hugasan mo ito. (Wash this. ) a load of dishes  
Labahan mo ito. (Launder this.) 洗 う  
Punasan mo ito. (Wipe this.) e.g., wipe dust off a surface

Don't forget to thank your maid for her work.  
Salamat. (Thank you.)  
Salamat sa tulong mo. (Thank you for your help.)  
Ito ay para sa iyo. (This is for you.)  
Magpahinga ka muna. (Rest a while.)

### **242) Adoption of Filipino Children**

ampon (adoptee)  
pag-aampon (adoption)  
Gusto naming mag-ampon. (We want to adopt.)  
Gusto ka naming ampunin. (We want to adopt you.)  
Kami ang umampon sa iyo. (We're the ones who adopted you.)  
Ito na ang bahay mo ngayon. (This is your home now.)

magulang (parents)  
ang mga magulang mo (your parents)  
Kami ang mga magulang mo. (We are your parents.)

### **243) Talking to Babysitter / Nanny**

yaya (nanny / babysitter )  
bata (a child)  
anak ko (my child )  
alagaan (to take care of)  
Alagaan mo ang anak ko. (Take care of my child. )  
patulugin (to put to bed. )  
Patulugin mo siya. (Put him/her to bed.)  
alagaan (to take care of)  
Alagaan mo siya. (Take care of him/her.)  
bantayan (to keep an eye on )  
Bantayan mo siya. (Watch him/her. Keep an eye on him/her.)  
pakainin (to feed)  
Pakainin mo siya. (Feed him/her. )  
paliguan (to bathe )  
Paliguan mo siya. (Give him/her a bath.)

### **244) Practice Bukas (Tomorrow) and Bukas (Open)**

Tagalog words may be spelled the same  
but can have two different meanings depending on the pronunciation.  
For example, notice the difference between bukas (an adverb meaning 'tomorrow')  
and bukas (an adjective meaning 'open').  
The accent is placed on a different syllable.

bukas (tomorrow) adverb  
bukas (open) adjective

Aalis ako bukas. (I'm leaving tomorrow.)  
Bukas ang bintana. (The window is open.)

### **245) Practice Buhay (Life) and Buhay (Alive)**

Notice the difference between buhay (a noun meaning 'life')  
and buhay (an adjective meaning 'alive').  
The accent is placed on a different syllable.

buhay (life) noun



buhay (alive) adjective

Mahirap ang buhay. (Life is hard.)

Buhay pa ba siya? (Is he/she still alive?)

## **246) How to Pronounce Tagalog**

Tagalog (Tagalog)

Tagalog lang (Tagalog only )

Matutong magsalita ng Tagalog. (Learn to speak Tagalog.)

Dito sa "Tagalog Lang." (Here at "Tagalog Lang." )

Don't pronounce "Tagalog" like the English word 'tagalong' -- No!

## **247) Practice Basa (Read) and Basa (Wet)**

Tagalog words with the same spelling can have two different meanings depending on the pronunciation. Notice the difference between basa (a verb meaning 'to read') and basa (an adjective meaning 'wet').

The accent is placed on a different syllable.

basa (read) verb

basa (wet) adjective

Basahin mo ito. (Read this.)

Basa ang upuan. (The seat is wet.)

The Tagalog word for 'pronunciation' is pagbigkas.

## **248) Filipino Pronunciation 'Ng' and 'Nga'**

Unique in Tagalog is ng which as a letter of the alphabet is pronounced 'nga.' The nga sound may seem difficult at first, but if you can say 'sing along' in English and slur those two words together, you'll have no problem with nga in Tagalog after some practice chopping off 'si' from the beginning and 'long' from the end of 'singalong.'

ngayon (now, today)

ngipin (tooth)

nganga (to have the mouth agape) 口をあぐり開けて

nguso (snout) 豚や犬の突き出た鼻

tingin (a look)

pangit (ugly)

bangus (milkfish) サバ ヒー 「魚」

By itself, ng serves as a possessive or genitive marker in Tagalog sentences. An easy way to look at one of its uses is to see it as meaning 'of' in English.

balat ng hayop (skin of an animal, animal's skin)

anak ng babae (child of a woman, a woman's child)

ulo ng tao (head of a person, a person's head)

Examples of ng used in another way :

Uminom ako ng kape. (I drank coffee.)

Kumain ako ng tinapay. (I ate bread.)

## 249) Tagalog Consonants

The Tagalog word for 'consonant' is **katinig**. There are 23 consonants in the official Filipino alphabet. Here are the 15 basic consonants in the Tagalog abakada :

b k d g h l m n ng p r s t w y

(ba ka da ga ha la ma na nga pa ra sa ta wa ya )

Pronunciation of Tagalog words: consonants b-h:

b=ba - bahay (house)

k=ka - kahon (box)

d=da - dagat (ocean)

g=ga - gatas (milk)

h=ha - hayop (animal)

Pronunciation of Tagalog words: consonants l-p:

l=la - lasa (taste)

m=ma - mais (corn)

n=na - nanay (mother)

ng=nga - ngayon (now)

p=pa - payat (thin)

Pronunciation of Tagalog words: consonants r-y:

r=ra - ranggo (military rank)

s=sa - sabaw (broth) スープ

t=ta - tama (right)

w=wa - walis (broom) ほうちき

y=ya - yaya (babysitter)

Examples of Tagalog words where the initial letter is one of **the five vowels**:

Listen to the pronunciation.

a - atin (ours)

e - ekis (the letter x)

i - ibon (bird)

o - oras (time)

u - uod (worm) 虫

abaniko (a handheld fan) 手で持てる団扇

empleyado (employee)

inodoro (toilet bowl) 便器

ospital (hospital)

umaapaw (overflowing)

The Tagalog word for 'vowel' is **patinig**.